

**Felmérés
a BME-re 2008-ban
felvett hallgatók
pályaválasztásáról
és szociális
helyzetéről**

Felmérés

a BME-re 2008-ban felvett hallgatók pályaválasztásáról és szociális helyzetéről

Készült a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Diákközpontjának gondozásában.

Készítette:
Szabó Imre Ernő

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló.....	2
2. Alkalmazott technika, módszertan.....	3
3. A felmérés reprezentativitása.....	5
3.1. Általános információk a 2007. évi felvételiéről.....	5
3.2. Az egyes karok részaránya.....	7
3.3. Átlagéletkor és az érettségi éve.....	9
3.4. A felvettek lakóhelye.....	9
4. Szülők adatai.....	11
4.1. A szülők iskolai végzettsége.....	11
4.2. A szülők munkapiaci státusza.....	13
5. A felvételt befolyásoló tényezők, hozott ismeretek.....	14
5.1. Végzettség.....	14
5.2. A felvételi próbálkozások száma.....	14
5.3. Pontszám.....	15
5.4. Nyelvismeret.....	17
5.5. Informatikai ismeret.....	18
5.6. Érettségi előkészítő.....	20
5.7. Középiskola.....	20
6. Konkurencia analízis.....	21
7. Szociális helyzet.....	29
7.1. A hallgatók várható anyagi támogatottsága.....	29
Családi támogatás.....	30
Állami támogatás.....	31
Diákhitel.....	32
Munkajövedelem.....	33
Bevételszerkezet.....	34
7.2. A hallgatók várható lakhatási helyzete.....	34
8. Pályaorientáció.....	35
8.1. A pályaválasztás időpontja, kényszerű pályaválasztók.....	35
8.2. A pályaválasztást befolyásoló információk.....	36
A BME-re való jelentkezést meghatározó szempontok.....	36
Információs csatornák.....	37
A hallgatók egyetemmel szembeni elvárásai.....	37
9. A hallgatók információval való ellátottsága.....	38
9.1. Kitől várnak segítséget a hallgatók?.....	38
9.2. Rendelkezésre álló és hiányzó információk.....	38
9.3. Csatlakozó kiadvánnyal kapcsolatos vélemények.....	40
10. A hallgatók jövőbeli terveit.....	41
10.1. Elképzelések a választott pályáról.....	41
11. Életmód, szenvedélyek.....	43
11.1. A hallgatók sportolási szokásai.....	43
11.2. A hallgatók alkoholfogyasztási szokásai.....	43
11.3. A hallgatók dohányzási szokásai.....	44
11.4. A hallgatók kábítószer fogyasztási szokásai.....	45
Függelék.....	46
1. számú melléklet Átfogó statisztikák.....	46
2. számú melléklet: Kérdőív.....	48

1. Vezetői összefoglaló

A továbbtanulásról hozott döntést a rangsoroktól az utókövetési vizsgálatokon át ma már számos információforrás segíti. Sajnos, ezek ritkán adnak választ arra a kérdésre, hogy, a kiválasztott szak, szakma pozíciója milyen lesz 3-6 év múlva, amikor a hallgatónak már frissdiplomásként kell kilépnie a munkaerőpiacra. Napjainkban egyre inkább létjogosultságot nyer az a vélekedés, hogy felsőoktatásban való részvétel költségeit – legalább részben – a hallgatónak is viselnie kell. Az oktatásban való részvétel költségeinek növekedése, továbbá a közép- és hosszú távra szóló döntések okozta bizonytalanság miatt, a továbbtanulás – mint a humántőkébe történő beruházás – befektetési jellege egyre erőteljesebbé válik. Jogosnak tűnik a hallgató azon igénye, hogy a várható költségnövekedést és a bizonytalansági tényezőt az intézmény az általa nyújtott szolgáltatási színvonal emelésével ellentételezze.

A Műegyetem leendő és jelenlegi hallgatóinak nyújtott szolgáltatási csomag része az immár nyolcadik alkalommal elvégzett felmérésük is, melyben a korábbi évekhez hasonlóan most is a BME nappali alapképzésére felvett, magyar állampolgárságú, elsőéves hallgatókat kérdeztünk meg társadalmi, szociális háttérükről, az intézményválasztás szempontjairól és nem utolsósorban az intézménnyel szemben támasztott elvárásokról.

A Műegyetem 20 alapképzésre (BSc/BA), 1 osztatlan képzésre és 6 mesterképzésre (MSc) jelentkező 3816 megkeresett hallgató kevesebb mint egyharmada, 1172 fő töltötte ki kérdőívünket, amelyből nyert legfőbb megállapításaink az alábbiak:

1. A regionális trendeket tekintve a **Közép-Magyarországi Régió** tekinthető a BME **fő vonzaskörzetének**, az e régióból érkező hallgatók aránya 37,8 %. E tekintetben 2000-től rendelkezésre álló adatainkat vizsgálva, minden esetben a Dél-Dunántúli Régió szerepelt az utolsó helyen.
2. A **középkola székhelye a hallgatók 37,1 %-ánál Budapest.**
3. A szülők iskolai végzettségét együttesen vizsgálva a **hallgatók 43,0 %-a** tartozik abba a csoportba, amelyben **mindkét szülő diplomás, 28,6 %-uk esetében** ugyanakkor **egyik szülőnek sincs felsőfokú végzettsége.** Minden bizonnyal a felsőfokú továbbtanulásra és az intézményválasztásra gyakorolt szülői hatás, és a szülői minta miatt a műszaki végzettséggel rendelkező szülők gyermekei szívesebben választanak műszaki pályát – a korábbi évekhez hasonlóan.
4. A felvettek 3,7 %-a csak egy helyre, 7,5 %-a pontosan két, 42,4 %-a pedig pontosan három helyre, továbbá 46,4 %-a legalább négy helyre jelentkezett.
5. A felvettek **87,3 %-a a BME-t jelölte meg első helyen**, sőt 77,1 %-a pedig első helyen jelölte meg azt a szakot, amelyikre felvették. Ezen arány szakonkénti vizsgálat alapján érdemes kiemelni, hogy a 20 alapszak és egységes, osztatlan szak közül 9 esetén 90 %-nál magasabb.
6. 2006 óta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar az a kar, amely hallgatói körében legalacsonyabb azok aránya, akik első helyen a Műegyetemre szerettek volna bejutni.
7. 2004-2008-ban mindösszesen 2 **olyan középkola** volt, mely mind az öt évben bekerült a Műegyetemre **legtöbb diákot küldő** 10 intézmény közé: ezek a fővárosi Szent István Gimnázium és Eötvös József Gimnázium.
8. Az egy főre jutó nyelvvizsgák száma a tavalyi évhez képest kismértékben csökkent (1,15). Idősoros adatainkat szemlélve figyelemre méltó, hogy a kezdeti időszakhoz képest mégis **nőtt a nyelvvizsgával rendelkezők aránya**, illetve az **egy főre jutó nyelvvizsgák száma.**
9. Az elsőévesek **95,8 %-a rendelkezik saját számítógéppel**, míg **96,6 %-a otthoni internet eléréssel**, bár az otthoni internetelés szempontjából mind az anyagi státusz, mind pedig a lakóhely befolyásoló tényező.

10. Az elsőévesek **79,2 %-a** számít **szülei támogatására**, **27,1 %-a** reméli, hogy valamilyen **állami támogatást** is igénybe tud venni tanulmányai finanszírozásához. **Diákhitelt** várhatóan a hallgatók **9,2 %-a fog igénybe venni**. A hallgatók **27,6 %-a** jelezte, hogy **munkajövedelemből** is finanszírozni kívánja tanulmányait.
11. Jelentős kari eltérések mellett a hallgatók **átlagosan havi 61 ezer Ft-ból szeretnék finanszírozni tanulmányaikat. és átlagosan havi 53,8 ezer Ft-ra becsülik azt a költséget**, amit tanulmányaik várhatóan jelenteni fognak számukra. A megélhetési költségek összefüggést mutatnak a lakhatási körülményekkel, ugyanis az albérlésben lakók jelölték meg a legmagasabb átlagösszeget (73,2 ezer Ft), míg a kollégiumban lakók (49,6 ezer Ft), a szüleikkel lakók 53,9 ezer Ft-ot tippeltek költségeikre.
12. A hallgatók **38,5 %-a** jelezte azt, hogy előreláthatólag kollégiumban szeretne lakni tanulmányai ideje alatt, továbbá a diákok **12,1 %-a** jelezte, hogy előreláthatólag bejáró lesz (ők átlagosan 31 km távolságra laknak Budapesttől).
13. A hallgatók leginkább **azért választották a BME-t, mert** úgy érzik, itt értékes, és a későbbiekben **jól hasznosítható diplomát szerezhetnek**, továbbá az adott szaknak a Műegyetem által képviselt színvonala, valamint az adott tudományág és szakma iránti érdeklődés vonzotta őket.
14. A hallgatók egyetemmel szemben megfogalmazott legfontosabb **elvárása**, hogy **gyakorlatban jól használható, korszerű ismereteket** tanulhassanak.
15. A hallgatók **92,0 %-a** az MSc képzést is el kívánja végezni, csupán **2 %** azok aránya, akik csak a BSc képzésben szeretnének részt venni.
16. Elmondható, hogy az elmúlt három évben a **felvettek egyre magabiztosabbá váltak**, évről-évre kevesebben jeleznek számunkra igényelt, de meg nem kapott információkat.
17. Az elsőévesek **3,4 %-a** középiskolai éve során **tanult külföldön**, az így válaszolók közel **30%-a** egy tanévet (9-12 hónapot) töltött el más országban.
18. A **hallgatók felének** jelenlegi elképzelései között szerepel a **külföldi tanulás az egyetemi évek alatt**.
19. Az alkoholfogyasztási szokásokat vizsgálva elmondható, hogy az **alkoholt soha nem fogyasztó hallgatók aránya** az elmúlt tíz év második legalacsonyabb értéke **10,4 %**.
20. **A dohányzók részaránya 23,8 %**, mely az elmúlt 10 év átlagos értéke. Ezzel párhuzamosan a dohányzó hallgatók körében az elmúlt 3 évben mérséklődött a dohányzás gyakorisága is.
21. A Műegyetemre felvett **nők 8,4 %-a és a férfiak 9,0 %-a próbált már** ki valamilyen **kábítószer**t.

2. Alkalmazott technika, módszertan

A korábbi évekhez hasonlóan most is a BME nappali tagozatos alapképzésére, osztatlan képzésére felvett, magyar állampolgárságú, elsőéves hallgatókat kérdeztük meg elsődlegesen. A párhuzamos képzés résztvevői már korábban beiratkoztak valamely felsőoktatási intézménybe, így nem minősítettük őket gólyáknak, és nem vontuk be őket a felmérésbe. A felmérés előkészítése során sokat gondolkoztunk azon, hogy a mesterképzésre felvett hallgatókat is vizsgáljuk-e, és a végül úgy döntöttünk, hogy őket is bevonjuk a kérdésbe, de az egyes kérdések során külön is kitérünk a mesterképzésbe felvettek eredményeire. A felmérést a korábbiakkal megegyező módon, kérdőíves, önkitöltős technikával végeztük. A kérdőíveket – az adatvédelmi szabályok betartása mellett – juttattuk el a célcsoporthoz. A kitöltött kérdőíveket díjmentes válaszborítékban küldhettük vissza a válaszadók, így – mivel a kérdőív nem tartalmazott azonosító jelet – a felmérés a kiértékeléskor már anonim volt. Emellett a hallgatói visszajelzési arány növelése végett lehetőséget biztosítottunk a kérdőív internetes kitöltésére adott honlapon.

A korábbi hasonló kutatásaink tapasztalatai alapján¹ – az elemezni kívánt információk meghatározását követően – hat témakörből álló kérdőívet készítettünk, amely tanulmányunk 2. mellékletét képezi. A kérdőív az előző évvel szinte teljes mértékben megegyezik, csak a tavaly első alkalommal megkérdeztük, a Csatlakozó, mint egyetemi információs kiadvány hasznosságáról szóló kérdéseket tettük egyszerűbbé. Ennek keretében a kérdések túlzott számának elkerülése végett kihagytunk 3 kérdést. A kérdések száma így az egy évvel korábbi 39-ről 36-ra csökkent.

Természetesen a forrás megjelölése mellett hivatkozunk más szerzők munkáira is. A visszaérkezett kérdőíveken, mint elsődleges forrásunkon túl, felhasználtuk az Országos Felsőoktatási Információs Központ (OFIK), a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Társadalomkutatási Intézet (TÁRKI) és a Diákhitel Központ adatait, elemzéseit is.

Elmondható, hogy ahány adatforrásból származnak a felvettekre vonatkozó kari létszámstatisztikák, azok mind eltérő adatokat tartalmaznak. A felsőoktatási jelentkezések feldolgozásával, a központi adatkezeléssel megbízott szervezet, az OFIK honlapja szerint a BME államilag támogatott nappali alapképzésére 3441 főt vettek fel. Ugyanakkor a BME NEPTUN Tanulmányi rendszer (Neptun) alapján, a felvételtől kiértesített hallgatók létszáma 3427 fő. A költségtérítéses hallgatókat is figyelembe véve az OFIK nyilvántartásában összesen 3831 fő szerepel. A kérdőívet a felvett hallgatók kiértesítése keretében 3816 főhöz juttattuk el, akik közül 3427 fő államilag támogatott képzésre nyert felvételt. Az egyes karok mintabeli részarányát ezért a 3816 főhöz fogjuk mérni.

A korábbi évekhez hasonlóan ún. súlyozási eljárást alkalmazunk, amellyel a minta összetételét az alapsokaság kar és nem szerinti összetételéhez igazítjuk úgy, hogy a nemek és a BME nyolc kara alapján összesen tizenhat, kéttizedes pontosságú súlyváltozót használunk. A súlyozási eljárással azt biztosítottuk, hogy kutatásunk a válaszadók nemére és karára, mint alapváltozóra nézve reprezentatívnak tekinthető. A súlyozási eljárásban szintén a 3816 főből álló alapsokaság létszámadatait használjuk.

Az adatok táblázatos formában történő ismertetésekor azon esetekben, amikor egy válaszkategória valamelyik évben nem szerepelt, az adott cellát sötét háttérrel láttuk el, amikor az adott kategóriában nem kaptunk választ, a cella „–” jelet tartalmaz, amennyiben valamely adat nem áll rendelkezésünkre, azt „n.a.” bejegyzés jelzi, továbbá, ha a kapott válaszok aránya kerekítés során nulla értéket vett fel, azt „0”-val jelöljük.

A tanulmány elkészítése előtt rögzítettük, hogy százalékos értékelés esetén a vizsgált értéknek a bázisértéktől való, a bázisérték legalább 20 %-ával megegyező eltérését értékeljük jelentősnek, továbbá, amennyiben a hiányzó válaszok aránya nem haladja meg a 3 %-ot, abban az esetben az értékes választ megadóak számához viszonyítjuk az egyes válaszkategóriák arányát. Amennyiben a hiányos válaszok aránya meghaladja a 3 %-ot, akkor a válaszhiány nagyságát külön feltüntetjük.

Az egyetem egyes karainak rövidítésekor a következő konvenciókat alkalmazzuk: Építőmérnöki Kar (ÉMK), Építészmérnöki Kar (ÉPK), Gépészmérnöki Kar (GPK), Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (GTK), Közlekedésmérnöki Kar (KSK), Természettudományi Kar (TTK), Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar (VBK), valamint Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK).

¹ A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Diákközpont 2000 óta évente kiadott „Felmérés a BME-re felvett hallgatók pályaválasztásáról és szociális helyzetéről” című munkája.

3. A felmérés reprezentativitása

3.1. Általános információk a 2008. évi felvételiőről

Amint azt korábbi kutatásainkban is leírtuk, a felsőoktatás képzési rendszerének struktúrája és a felvételi követelményei 2005-től gyökeresen megváltoztak. Ennek következtében 2006-tól az elsőévesek 20 kétciklusú és 1 osztatlan képzésen kezdhették meg tanulmányaikat. 2007-től kezdve elindult a mesterképzésekre történő jelentkezési lehetőségek is, amely ekkor még az alacsony jelentkezői létszám miatt csak a BME karainak felét érintette. A felvételi rendszerben 2008-tól újabb változások következtek be, aminek következtében az alapképzés és az egységes, osztatlan képzés felvételi rendszere a korábbi 120+24 pontos felépítése átalakult 400+80 pontosra², amely változás nagymértékben megehezíti a szakhoz tartozó felvételi eredmények korábbi évekkal történő összehasonlíthatóságát. (A mesterképzés felvételi rendszere nem változott a jogszabályban korábban rögzített 90+10 pontos rendszerhez képest.)

Kar	Szak megnevezése	Képzés ideje (félév)
ÉMK	Építőmérnöki (BSc)	8
	Építészmérnöki (BSc)	8
ÉPK	Építész (osztatlan)	10
	Energetikai mérnöki (BSc)	7
GPK	Gépészmérnöki (BSc)	7
	Ipari termék- és formatervezői (BSc)	7
	Mechatronikai mérnöki (BSc)	7
	Mechatronikai mérnöki (Zalaegerszeg) (BSc)	7
	Mechatronikai mérnöki (MSc)	4
	Alkalmazott közgazdaságtan (BA)	6
GTK	Gazdálkodási és menedzsment (BA)	6+1
	Műszaki menedzser (BSc)	7
	Kommunikáció és médiatudomány (BA)	6
	Nemzetközi gazdálkodás (BA)	6+1
	Pénzügy (MSc)	4
	Vezetés és szervezés (MSc)	4
KSK	Közlekedésmérnöki (BSc)	7
	Járműmérnöki (MSc)	4
TTK	Fizika (BSc)	6
	Matematika (BSc)	6
VBK	Biomérnöki (BSc)	7
	Környezetmérnöki (BSc)	7
	Vegyészmérnöki (BSc)	7
VIK	Villamosmérnöki (BSc)	7
	Mérnök informatikus (BSc)	7
	Villamosmérnöki (MSc)	4
	Mérnök informatikus (MSc)	4

1. táblázat: A Műegyetemen a 2008/2009. tanévben induló nappali képzések

Az egyes szakok és intézmények népszerűségét az ott folyó nappali tagozatos alapképzésekre első helyen beadott jelentkezések számával mérve a legnépszerűbb intézmények és szakok – országosan összesített – sorrendjét az 1. melléklet tartalmazza.

² Jól bemutatja az új rendszert a felvi.hu honlapon található „Változások a pontszámításban 2008-tól” cikk (http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=461&hir_id=7072)

2008-ban a Műegyetemre nappali alapképzésre első helyre beadott jelentkezések száma 4886, ezzel az értékkel az egyetem az elmúlt évhez hasonlóan, ismételten két helyet előrelépve az intézményi népszerűségi rangsor második helyén áll. A BME az összes képzési formát és tagozatot vizsgálva, az elmúlt három évhez képest egy helyezést javítva a lista hatodik helyén található 5458 jelentkezéssel.

Jelentkezés éve	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Jelentkezések száma (fő)	4846	4714	4774	4797	5113	4886
2003-as bázison (%)	100	97,3	98,5	99,0	105,5	100,8
Előző év százalékában (%)	100	97,3	101,3	100,5	106,6	95,6

2. táblázat: A Műegyetem nappali alapképzésre és egységes, osztatlan képzésére első helyre beadott jelentkezések száma

Általános tendencia, hogy a beadott jelentkezések száma országosan csökkent, ami a legnépszerűbb tizenégy intézményt tekintve nappali tagozaton minden képzési formára és tagozatra első helyre beadott jelentkezések száma közel 18 %-kal, alapképzésre vonatkozóan 10 %-kal csökkent. Ezzel szemben a BME-n nappali tagozaton első helyre beadott jelentkezések száma mind az összes képzési formára és tagozatra, mind az alapképzésre és egységes, osztatlan képzésre vonatkoztatva csak 4%-kalcsökkent.

Amennyiben nem az intézményeket, hanem csak egyes szakokat vizsgálunk, akkor elmondható, hogy a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezőket figyelembe véve, az első helyre beadott jelentkezések száma alapján a Műegyetemen is indított szakok közül a 3. táblázatban feltüntetett hat került be a tizenöt legnépszerűbb képzésbe (előző évnél megegyezően, csak kicsit eltérő sorrendben).³

Helyezés	Szak	Jelentkezők száma
2.	Gazdálkodási és menedzsment	3932
3.	Kommunikáció és médiatudomány	2480
4.	Mérnök informatikus	2475
10.	Gépészmérnöki	1841
11.	Nemzetközi gazdálkodás	1477
13.	Villamosmérnöki	1280

3. táblázat: A nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők száma az első helyre beadott jelentkezési lapok alapján országosan (fő)

Amennyiben az egyes karok népszerűségét vizsgáljuk, a Műegyetem karai közül az előző évhez hasonlóan egyedül a Villamosmérnöki és Informatikai Kar került be az ország tíz legnépszerűbb kara közé az alapképzésre első helyre beadott 1233 jelentkezővel.⁴ A Villamosmérnöki és Informatikai Kar az előző évhez hasonlóan negyedik helyet foglalta el a sorrendben.

³ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „A 2008-as felvételi legnépszerűbb szakjai” című gyűjtése alapján. [http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=24&hir_id=9908] Letöltve: 2009. május 30.

⁴ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Népszerű intézmények” című gyűjtése alapján. [http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=24&hir_id=10563] Letöltve: 2009. május 30.

3.2. Az egyes karok részaránya

A 2. fejezetben rögzített szempontok figyelembevételével kialakított kari létszámstatisztikákat a 4. táblázat tartalmazza. A BME-re 2008-ban nappali képzésre 3816 fő nyert felvételt, melyből államilag támogatott képzésben 3427 fő (2007-ben 3481 fő) kezdhetette meg tanulmányait.

A kérdőívet 542 hallgató töltötte ki papír alapon és 1825 kitöltött kérdőív érkezett interneten keresztül. Az internetes úton beküldött kérdőívek elemzése során kiderült, hogy egyes hallgatók többször is kitöltötték és elküldték (1101 fő), illetve néhányan a kérdőívet a feldolgozást lehetetlenné tevően hiányosan küldték vissza (73 fő), így ezeket a kérdőíveket értelemszerűen kihagytuk a feldolgozásból. A megmaradt 1193 kérdőív feldolgozása során kiderült, hogy többen visszaküldték, akik nem nappali tagozaton kezdték meg tanulmányaikat, és így a további elemzésekre megfelelően kitöltött kérdőívet csak 1172 hallgató (közülük 638 fő, 54,4%-uk interneten keresztül) töltött ki. Ezeket a kérdőíveket tekintem a súlyozás alapsokaságának majd. Érdemes kiemelni, hogy a válaszadók aránya az előző öt éves folyamatosan csökkenést követően jelentősen emelkedett, sőt a visszaküldők száma a harmadik legtöbb. Ebben a tendencia változásban valószínűleg nagy szerepe van az internetes kitöltési lehetőségnek, mert az előző évi 25,4 %-os internetes kitöltési arány több mint kétszeresére emelkedett.

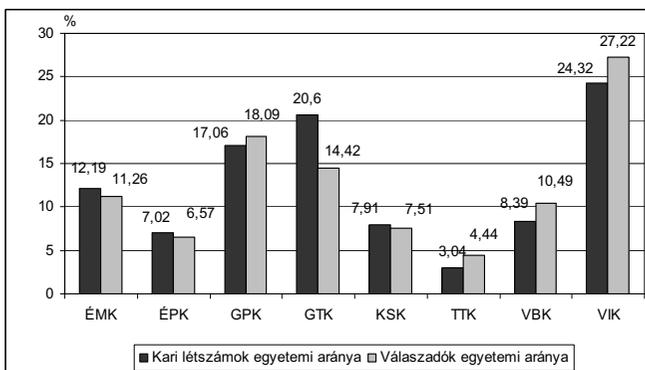
	Kar	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Felvettek száma	Férfi	323	109	570	372	272	88	143	869	2746
	Nő	142	159	81	414	30	28	177	59	1070
	Együtt	465	268	651	786	302	116	320	928	3816
Válaszadók száma	Férfi	90	29	177	66	77	33	41	285	798
	Nő	42	48	35	103	11	19	82	34	374
	Együtt	132	77	212	169	88	52	123	319	1172

4. táblázat: Létszámstatisztikák (fő)

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Kiküldött kérdőívek száma (db)	2821	3045	3038	2875	3131	3125	3018	3321	3830	3816
Válaszadók száma (fő)	922	1123	1240	995	1178	1100	1014	1097	965	1172
Válaszadók aránya (%)	32,7	36,9	40,8	34,6	37,6	35,2	33,6	33,0	25,2	30,7

5. táblázat: A válaszadási hajlandóság

Az elsőévesek létszáma alapján kalkulált egyetemen belüli kari arányokat, valamint az egyes karokról visszaérkezett kérdőívek teljes mintához viszonyított arányát az 1. ábra mutatja.

1. ábra: A felvett és felmért hallgatók kari arányai 1. (%)

A kari létszámadatakat vizsgálva elmondható, hogy a visszaküldők között erősen alulreprezentált a Gazdaság- és Társadalomtudományi, kismértékben alulreprezentált azÉpítőmérnöki, az Építészmérnöki, valamint a Közlekedésmérnöki Kar hallgatói. A többi négy kar esetén kisebb-nagyobb felülreprezentáltságról beszélhetünk. Érdemes kiemelni, hogy az előző évek alacsony visszaküldési arányához képest erős pozitív változás következett be a Villamosmérnöki és Informatikai Kar hallgatói esetén, ez a változás is valószínűleg az internetes kitöltési lehetőséggel áll kapcsolatban.

A válaszadók részletes – nemenkénti, illetve összesített – karon belüli arányát a 6. táblázat tartalmazza. A legalacsonyabb reprezentáltsággal – ahogy az elmúlt két évben, úgy most is – a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar rendelkezik, ahol a karra felvett hallgatók 20,4 %-a juttatta vissza a kérdőívet. Ezzel szemben a legmagasabb reprezentáltságot most is a Természettudományi Karon tapasztaltuk, ahol a hallgatók 37,9 %-a válaszolt kérdéseinkre.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Válaszadók aránya	29,7	28,7	32,6	21,5	29,1	44,8	38,4	34,4	30,7
Felvett nők aránya	27,4	59,3	12,4	52,7	9,9	24,1	55,3	6,4	28,0
Válaszadó nők válaszadókön belüli aránya	31,8	62,3	16,5	60,9	12,5	36,5	66,7	10,7	31,9

6. táblázat: A felvett és felmért hallgatók kari arányai 2. (%)

Ebben az évben az elsőévesek körében a nők aránya az Építészmérnöki, a Gazdaság- és Társadalomtudományi és a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon éri el 50 %-nál magasabb szintet, a nők aránya továbbra is a Villamosmérnöki és Informatikai Karon a legalacsonyabb (6,4 %), ami egyben 1999 óta a legmagasabb arány. Érdekeséggéppen megemlítjük, hogy az 1999-2007 közötti időszakban a nők legmagasabb arányát a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon mértük 2001-ben (65,4 %).

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Súlyozott létszám (fő)	445	268	652	787	302	116	320	928	3818
Karok részaránya (%)	11,7	7,0	17,1	20,6	7,9	3,0	8,4	24,3	100
Férfiak aránya (%)	72,6	40,7	87,6	47,3	90,1	75,9	44,7	93,6	72,0
Nők aránya (%)	27,4	59,3	12,4	52,7	9,9	24,1	55,3	6,4	28,0

7. táblázat: A válaszadók súlyozással kapott megoszlása, karonként

3.3. Átlagéletkor és az érettségi éve

2008-ban az 1990-ben és 1989-ben született kohorsz került érettségiző életkorba. A válaszadó elsősévesek felvételiükkor születési évből számított átlagéletkora 19,19 év, mely a rendelkezésünkre álló tíz éves időszakot tekintve a legmagasabb. A legmagasabb átlagéletkort a GTK-n (19,66 év), a legalacsonyabbat a TTK-n mértünk (18,88 év).

Átlagéletkor	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2008N.
	18,82	18,59	18,60	18,60	18,56	18,67	19,02	18,92	18,99	19,19	19,59

8. táblázat: A hallgatók átlagéletkora (év)

A válaszadók 85,2 %-a érettségijének évében nyert felvételt az egyetemre, amely csökkenés elsődlegesen a mesterképzésre felvetteknek a kutatásba történő beemelésével magyarázható. Ezzel magyarázható a legalább 4 évvel korábban érettségizettek arányának érzékelhető emelkedése is.

Az érettségi éve	A felvétel időpontja					
	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2008N.
A felvétel évében volt	89,0	88,9	88,9	89,3	85,2	78,7
1 évvel korábban volt	5,4	4,6	6,6	6,8	5,4	7,9
2 évvel korábban volt	2,0	2,7	2,4	2,0	3,9	5,4
3 évvel korábban volt	0,9	1,2	1,7	1,1	1,7	3,0
Legalább 4 évvel korábban volt	2,7	2,6	0,4	0,8	3,8	4,9

9. táblázat: A hallgatók megoszlása az érettségi éve szerint (%)

A felmérés mintájának összetételét a Neptun rendszerben található adatok segítségével ellenőriztük (a táblázatokban ezt az adatot 2007N jelöli). A felvettek születési évének így számított átlaga 1988,9 év, (a mintából számított érték: 1988,8 év), az érettségi évének Neptun adatokból számított átlaga pedig 2007,8 év (a mintából számított érték: 2007,6 év). Ez alapján az előző évtől eltérően a kérdőívünket a „fiatalabb” és az „idősebb” felvettek szinte azonos hajlandósággal töltötték ki.

3.4. A felvettek lakóhelye

Amikor a felvettek lakóhelyét vizsgáltuk, mindig a szülei lakóhelyére kérdeztünk rá, mert azt feltételeztük, hogy az megegyezik a hallgatók állandó lakóhelyével. Most harmadszor kérdeztünk rá arra, hogy a hallgató és a szülők lakóhelye megegyezik-e, amely kérdésre a válaszadók 99,1 %-a válaszolt, és közülük csupán 4,3 %-uk esetén nem egyezik meg a szülők megadott lakóhelye a válaszadó hallgatóéval. Ez az arány az előző évekhez képest kicsit magas, de még mindig nem tekinthető jelentősnek.

A felvettek lakóhelyére vonatkozó kérdésnél – az előző évhez hasonlóan – a „külföld” is megjelent a választható válaszok közt. A válaszolók 1,1 %-a jelölte meg, ami a tavalyi értékhez (1,3 %) hasonlóan elég alacsony tekinthető. A külföldi lakóhellyel rendelkezők közül legtöbben a környező országokat (Románia, Szlovákia, Szerbia) jelölték meg - a tapasztalatoknak megfelelően.

A hallgatók lakóhelyével a kérdőíves felmérés keretében begyűjtött adatokat egyeztetttük a Neptun rendszerben található, a kiértékelés során felhasznált adatokkal. Ezek alapján külföldi címmel a kiértékelés 1,4 %-a rendelkezett, ami megfelel a kérdőíves válaszadók adataival.

A válaszadók lakóhelyére vonatkozó idősorok alkalmazhatósága érdekében a magyarországi lakhellyel rendelkező válaszadókat külön vizsgáltam. Az idősorokat elemezve sem településtípus, sem megyék szerinti trend jellegű következtetések nem vonhatók le. Köztudott, hogy az intézmény választását meghatározza a felsőoktatási intézmény közelsége a felvételiző lakóhelyéhez, ezért foglalkozunk mi is a főváros-vidék és a régió-megye vizsgálatával. A fővárosiak aránya 23,5 %, amely csökkenést mutat a tavaly mért értékhez képest, és a tíz éves idősort tekintve a második legkisebb. A kiértékelés során használt adatok szerint a fővárosiak aránya 30,7 % volt, amely jelentős eltérést mutat. Ezen probléma kiküszöbölése érdekében érdemes elgondolkozni azon, hogy a jövőben a súlyozás során a főváros-vidék arány megtartását is figyelembe vegyük.

Településtípus	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Budapest	23,0	25,0	25,2	26,8	23,5
Megyei jogú város	26,7	24,4	25,9	26,2	24,7
Egyéb város	30,5	33,1	29,1	28,6	31,6
Község	19,8	17,5	19,8	18,4	20,2

10. táblázat: A hallgatók lakóhelye, településtípus szerint (%)

Budapesti hallgatók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
		30	26	30	25	27	23	25	25,2	26,8

11. táblázat: A fővárosi hallgatók részaránya (%)

A megyéket egyenként vizsgálva megállapítható, hogy – a főváros mellett – 2008-ban Pest, Győr-Moson-Sopron és Bács-Kiskun megyéből érkeztek a legtöbben, amely adat a kiértékelés során használt, Neptunból nyert adatok is igazolnak. A kérdőíves adatok és a kiértékelés során használt adatok szerint is Nógrád és Somogy megyéből érkeztek a legkevesebben egyetemünkre.

Megyék	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Budapest	27,2	23,2	24,8	25,2	26,6	23,6
Pest	7,6	12,2	11,7	12,5	12,5	13,4
Győr-Moson-Sopron	5,2	5,6	4,9	5,3	6,2	6,2
Bács-Kiskun	5,0	3,6	4,0	4,4	5,2	5,8
Jász-Nagykun-Szolnok	3,8	2,7	3,3	3,2	2,9	4,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4,8	4,8	3,7	4,5	3,7	4,3
Heves	3,9	4,8	4,7	3,4	3,6	4,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	4,0	4,5	4,2	4,8	4,3	3,8
Komárom-Esztergom	3,3	3,2	2,4	3,7	3,5	3,6
Fejér	4,1	5,0	5,7	4,0	4,8	3,5
Hajdú-Bihar	3,0	3,8	4,3	2,2	2,2	3,5
Zala	5,2	3,8	3,9	6,0	4,0	3,4
Csongrád	3,0	3,8	3,0	1,9	1,7	3,3
Békés	3,3	2,3	3,2	2,7	1,6	2,9
Vas	3,3	2,1	3,5	2,5	3,0	2,9
Veszprém	4,3	4,0	4,1	4,2	3,8	2,7
Tolna	2,8	3,0	1,6	1,3	2,1	2,5
Baranya	2,1	2,8	2,6	3,3	2,6	2,3
Nógrád	1,6	2,3	1,9	2,1	3,1	1,9
Somogy	2,5	2,5	2,5	2,8	2,6	1,9

12. táblázat: A hallgatók lakóhelye, megyék szerint (%)

Régiók	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Közép-Magyarország	34,8	35,4	36,5	37,7	39,1	37,0
Nyugat-Dunántúl	13,7	11,5	12,3	13,8	13,2	12,5
Észak-Alföld	11,6	11,3	11,3	9,9	8,8	12,1
Dél-Alföld	11,3	9,7	10,2	9,0	8,5	12
Észak-Magyarország	9,5	11,6	10,8	10,3	11,0	9,8
Közép-Dunántúl	11,7	12,2	12,2	11,9	12,1	9,8
Dél-Dunántúl	7,4	8,3	6,7	7,4	7,3	6,7

13. táblázat: A hallgatók lakóhelye, régiók szerint (%)

A regionális trendeket tekintve a Közép-Magyarországi régió (Budapest és Pest megye) tekinthető a BME fő vonzáskörzetének, igaz e régió arányának 2003 óta tartó egyenletesen növekedése azonban megállt. Érdekes, hogy az Észak-Alföldi régió arányának öt évig tartó folyamatos csökkenése is megállt, sőt az eddigi egyik legnagyobb arányt mérték most. A 2000-től rendelkezésre álló adatsorainkat vizsgálva, minden esetben a Dél-Dunántúli régió szerepelt az utolsó helyen az egyetem vonzáskörzeteinek sorrendjében. A kiértékelés során használt adatoknál a régiók közötti elemzése alapján a régiók sorrendje teljesen megegyezik, de az egyes régiókhoz tartozó arányokban jelentős eltérések is megfigyelhetők.

A kérdőív kitöltői közül a fővárosiak legmagasabb arányban a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon (35,7 %) vannak, de elég magas az arányuk a Természettudományi Karon (26,3 %) is. Ebben az évben az Építőmérnöki Karon a legmagasabb a községből érkezők aránya (22,0 %), mégis a Vegyész- és Biomérnöki Karon a legalacsonyabb a fővárosi válaszadók aránya (15,6 %). A kiértékelés során használt adatok alapján a fővárosiak - a korábbi évekhez hasonlóan - a Gazdaság- és Társadalomtudományi, valamint az Építőmérnöki Karon vannak a legmagasabb arányban, és az előző évtől és a kérdőíves adatoktól eltérően az Építőmérnöki Karon vannak a legalacsonyabb arányban.

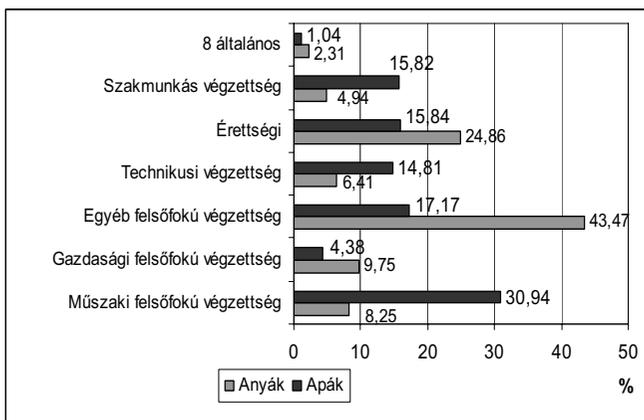
4. Szülők adatai

4.1. A szülők iskolai végzettsége

Számos kutatás eredményei azt mutatják, hogy az iskolaválasztás során és ezen belül a felsőfokú továbbtanulás motivációi között jelentős szerepe van a szülőknek, a szülői háttérnek, sőt a szülői iskolázottságnak is. A Műegyetemen végzett évenkénti felmérések eredményeképpen 1999 óta folyamatosan azt találjuk, hogy mind az apák, mind az anyák körében csökkenő tendenciát mutat a legfeljebb 8 általánossal rendelkezők és a szakmunkás végzettségűek aránya, jóllehet már a 8 évvel ezelőtti mérések eredményei is azt mutatták, hogy az alacsonyabb iskolázottságú szülők gyermekei a hallgatók kisebb részét teszik ki. Idén a legfeljebb 8 általánost elvégzett apák aránya mindössze 1,0 %, a szakmunkás végzettségűeké 15,8 % volt. Az anyák körében a legfeljebb szakmunkásképzőt végzettségűeké még ennél is alacsonyabb: 4,9 %, azonban a legfeljebb 8 általánossal rendelkezők kicsit magasabb (2,3 %).

Csupán 1999-ben fordult elő az a helyzet, hogy az anyák körében alacsonyabb volt a diplomások aránya, mint az apák között, és ez most sem fordult elő (a diplomás apák aránya (52,5 %), míg az anyák körében a diplomások részaránya 61,5 %). A diplomás szülők végzettségét figyelembe véve az apák és anyák összetétele igencsak eltér a korábbi évekhez

hasonló módon, erre jó példa, hogy a diplomás apák több mint fele (60,1 %-a) műszaki végzettséggel rendelkezik, míg az anyáknak kicsit kevesebb mint 15 %-a. Minden bizonnyal a felsőfokú továbbtanulásra és az intézményválasztásra gyakorolt szülői hatás, illetve a szülői minta érhető tetten amögött – amit ugyancsak évek óta tapasztalhatunk –, hogy a műszaki végzettséggel rendelkező szülők gyermekei szívesebben választanak műszaki pályát. Hasonló hatást figyeltünk meg korábban a gazdasági pályák esetén, azaz a gazdasági végzettségű szülők gyermekei körében a gazdasági szakok népszerűbbek voltak. Ennek megfelelően a gazdasági felsőfokú végzettségű szülők aránya a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon korábban erősen felülreprezentált volt, ami ebben az évben is teljesült – főként az anyák esetén.

2. ábra: Szülők megoszlása legmagasabb iskolai végzettségük szerint (%)

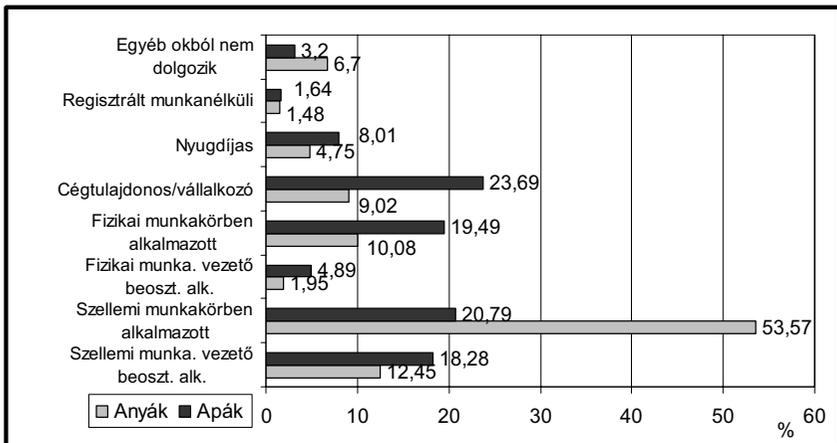
A diplomás szülők aránya karonként eltérő: mind az apák, mind az anyák esetében a legmagasabb a Természettudományi Karon (66,7 %, illetve 67,8 %), legalacsonyabb pedig az Építőmérnöki Karon (39,8 %, illetve 52,5 %).

A szülők iskolai végzettségét együttesen vizsgálva a hallgatók 43,0 %-a tartozik abba a csoportba, amelyben mindkét szülő diplomás, 28,6 %-uk esetében ugyanakkor egyik szülőnek sincs felsőfokú végzettsége. Amennyiben az utóbbi hallgatói csoportot elsőgenerációs értelmiséginek tekintjük (feltételezve, hogy esetükben a nagyszülők generációjában sem volt felsőfokú végzettségű), azt találjuk, hogy az elsőgenerációs hallgatók aránya a legmagasabb az Építőmérnöki (36,3 %) (ahol magasabb az arányuk, mint a két diplomás szülővel rendelkezők aránya) és a Közlekedésmérnöki Karon (33,9 %), míg a mindkét szülő diplomás kategória a Természettudományi Karon (55,6 %), valamint a Gépészmérnöki Karon (47,8 %) jellemző leginkább.

Számos hallgatói vizsgálat mutatja azt, hogy a szülők iskolai végzettsége és lakóhelye szorosan összefügg, s ugyanez figyelhető meg – nemcsak idén, hanem a korábbi években is – az egyetem elsős hallgatói esetében is. A települési lejtőn lefelé menve a diplomások aránya folyamatos csökkenést mutat, míg a fővárosban az apák 64,2 %-a és az anyák 73,5 %-a diplomás, addig a községekben élő apáknak csupán 34,7 %-a, anyáknak 45,5 %-a.

4.2. A szülők munkapiaci státusza

Az iskolai végzettség már előrevetíti azt, hogy a szülők körében a szellemi munkakörökben dolgozók többségben vannak a fizikai munkát végzőkhöz és az inaktívakhoz képest. Ez természetesen nemcsak a Műegyetemre jellemző sajátosság, hiszen a közelmúltban végzett hallgatói vizsgálatok is hasonló eredményre jutottak. Erdemes kiemelni, hogy a vártaknak megfelelően az apák között jelentősen magasabb a fizikai munkakörben dolgozók (24,4 %) aránya, mint az anyáknál (12,1 %). Az anyák körében egyértelműen a szellemi alkalmazottként dolgozók aránya a domináns nemcsak egyetemi szinten, hanem minden esetben. A korábbi évek adatai alapján az apák körében a vállalkozók/cégtulajdonosok arányának növekedését figyeltük meg, amely az utóbbi három évben stabilizálódott (23,7 %). Az apák és az anyák munkaerő-piaci helyzete az egyes karokon tanulók körében kismértékben eltér, azonban kiemelhető, hogy az apáknál a szellemi vezetői munkakörben dolgozók aránya a Gépészmérnöki Karon (23,9 %), az anyáknál a Villamosmérnöki és Informatikai Karon (16,1 %) a legmagasabb, míg a vállalkozói munkakörben dolgozók aránya mind az apáknál, mind az anyáknál az Építészmérnöki Karon a legmagasabb (35,5 %, illetve 15,8 %). Az anyák és az apák körében a regisztrált munkanélküliek aránya 1,5 %, amely érték kisebb mint az előző évi felmérések adatai, és természetesen sokkal kedvezőbb a 2007. július-szeptemberi munkanélküliségi rátánál (7,7 %).⁵ Ahogyan a szülők iskolai végzettsége esetében megfigyelhetők voltak a településtípusok szerinti eltérések, úgy a munkaerő-piaci státusz szempontjából is igaz az, hogy a községekhez képest a városokban a szellemi munkakörben dolgozók felülreprezentáltak és a fizikai munkakörben dolgozók alulreprezentáltak, sőt a település lejtővel azonos tendencia is többé-kevésbé teljesül.

3. ábra: A szülők megoszlása munkapiaci státuszuk szerint (%)

⁵ A Központi Statisztikai Hivatal „Foglalkoztatottság és munkanélküliség 2008. július-szeptember” című gyorstájékoztató alapján.

[<http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/gyor/fog/fog20809.pdf>] Letöltve: 2009. május 30.

5. A felvételt befolyásoló tényezők, hozott ismeretek

5.1. Végzettség

A középiskolai végzettséget tekintve a legtöbben továbbra is gimnáziumokból érkeztek a Műegyetem általunk vizsgált első nappali alapképzésére. Mint ahogy az eddig is megfigyelhető volt, a gimnáziumi érettségivel rendelkezők aránya az átlagnál magasabb a Természettudományi Karon (93,1 %) és a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon (96,9 %), míg az Építőmérnöki, a Villamosmérnöki és Informatikai Karon, valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a szakközépiskolai érettségivel rendelkezők felülreprezentáltak.

Végzettség	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2008N.
Gimnáziumi érettségi	74,3	76,6	77,5	82,3	83,6	82,3	74,3	78,2	85,0	84,0	88,8
Szakközépiskolai érettségi	18,5	17,3	13,3	14,0	13,8	14,8	18,5	17,9	11,9	13,1	10,9
Technikus oklevél	7,2	6,1	9,2	3,7	2,6	2,9	7,2	3,9	3,1	2,9	0,3

14. táblázat: Első nappali alapképzésre felvett hallgatók megoszlása legmagasabb végzettség szerint (%)

Az oktatási rendszer nagyfokú egyenlőtlenségeire utal az, hogy míg a gimnáziumi érettségivel rendelkező elsőévesek apái és anyái között 57,2 %, illetve 65,0 % a diplomás, addig a szakközépiskolai végzettséggel rendelkezők esetén csak 30,4 % illetve 45,0 %, ami más megközelítésben azt is jelenti, hogy a szakközépiskolák jóval nyitottabbak az alacsonyabb iskolázottságú rétegekből érkező fiatalok számára.

5.2. A felvételi próbálkozások száma

A hallgatók 1,4 %-a nem jelezte, hányadik próbálkozásra került be az egyetemre, a válaszadók körében azonban az első alkalommal felvételizők aránya nem változott az előző évekhez képest, továbbra is megfigyelhető, hogy a hallgatók túlnyomó többsége első próbálkozásra bejut a felsőoktatásba. Az egyes karok közötti eltérések nem jelentősek, az előző évhez hasonlóan a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon fordult elő legnagyobb arányban az, hogy valaki korábbi években is jelentkezett a felsőoktatásba.

Felvételi próbálkozások száma	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1	92,4	91,4	93,2	91,2	91,5	91,2	92,5	91,6
2	7,0	8,1	6,5	8,2	7,4	7,8	6,6	7,4
Több, mint 2	0,6	0,5	0,3	0,6	1,1	1,0	0,9	1,0

15. táblázat: A hallgatók megoszlása a felvételi próbálkozások száma szerint (%)

Felvételi próbálkozások száma	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1	90,5	92,2	95,6	87,2	90,8	97,4	93,2	91,7
2	8,6	6,3	3,0	12,0	6,8	2,6	6,8	7,3
Több, mint 2	0,9	1,5	1,4	0,8	2,4	–	–	1,0

16. táblázat: A hallgatók megoszlása a felvételi próbálkozások száma szerint, karonként (%)

5.3. Pontszám

A felvételi eljárás pontszámítás 2008-ban jelentősen módosult: az továbbra is igaz az, hogy az alkalmassági vizsgák kivételével lényegében megszűntek a felvételi vizsgák, a pontszámokat az érettségi eredményekből és a tanulmányi eredményekből számított pontok, valamint az esetleges többletpontok adják, azonban megváltozott ezen pontszámok kiszámítási módjai. A maximálisan megszerezhető pontok száma 400+80 pont lett a korábbi 120+24 ponttal szemben. Az új pontszámítási módszer erősen új helyzetet teremtett a felsőoktatásba való jelentkezők számára, mivel az alapszakok esetében a felvételi ponthatárok várható mértéke alig volt kalkulálható, ami a jelentkezési sorrend felállítását nehezíthette.

A mester szakokra történő felvétel esetén a pontszámítási módszer alapvetően eltér az alapszakokra és az egységes, osztatlan képzésekre történő felvétel esetén alkalmazottól. A mester szakok a pontszámokat a korábbi felsőoktatási tanulmányi eredményekből pontok, a mester szakra történő felvételi vizsga során megszerzett pontok, valamint az esetleges többletpontok adják. A maximálisan megszerezhető pontok száma 90+10 pont. A mester szakra felvettek és a válaszolók alacsony száma miatt a pontszámok további elemzése során csak az alapképzésre és az egységes, osztatlan képzésre jelentkezők adatait vizsgálom.

A felvettek bekerülési pontjainak átlaga, mely nem azonos a ponthatárral, arról ad információt, hogy az államilag támogatott, nappali tagozaton folyó alapképzésbe egy adott karra vagy szakra felvételt nyert hallgatók – a bekerüléshez szükséges ponthatárhoz képest – milyen pontszámot értek el, azaz „mennyivel ugrották túl a lécezt”. Ezeknek az értékeknek egy-egy kar esetében lehet kisebb vagy nagyobb szórása, ami arról tanúskodik, hogy a felvett hallgatók milyen szintű eredménnyel és felkészültséggel kerültek be az intézményekbe.

A bolognai folyamat a Műegyetem szakstruktúráját is némileg átalakította, amely változás már a 2005/2006-os tanévben elkezdődött a BSc szakok megjelenésével, és azóta is folytatódik, aminek következtében már 6 mester szak is elindult. Éppen ezért a nappali tagozatos, államilag támogatott alapképzésre felvett hallgatók felvételi pontszámait a korábbi évek hasonló adataival összehasonlítani csak fenntartásokkal lehet, különösen olyan karok esetében (GTK, TTK), ahol a régi szakok elnevezésének átalakulására és új alapszakok megjelenésére is sor került.

A kérdőívet kitöltők csaknem mindegyike emlékezett még rá, hogy mennyi volt az általa megszerzett pontszám, s az adatok azt mutatják, hogy a hallgatók több mint 90 %-a legalább 115 pontot összegyűjtött. A pluszpontok beszámítása nélkül elérhető maximumot (400 pont) több mint négyötödük teljesítette, ami arra mutat rá, hogy a nyelvvizsgáért és egyéb teljesítményekért kapható többletpontok nélkül államilag támogatott képzésre nehéz volt bekerülni az egyetemre, bizonyos karokra pedig egyenesen reménytelen. Ezt jól mutatja az egyetem egészére vonatkozó felvételi átlagpontszám 410,5 pont (szórás: 41,9) is. Megvizsgálva a karonkénti adatokat azt tapasztaltuk, hogy azok összhangban vannak a felvételi ponthatárokkal és az Országos Felsőoktatási Információs Központ honlapján⁶ közzétett adatokkal, valamint a Neptun rendszerből kinyerhető adatokkal. Ez utóbbi a kiküldésben résztvevő felvettek vonatkozóan szinte teljes körűnek tekinthető adatbázis (3719-ből 3689 hallgató adatait tartalmazza). A Neptun rendszerben szereplő adatok alapján az átlagpontszám egyetemi szinten 405,5 volt a 2008-ban felvettek körében, s kari szinten is egyedül a GTK esetében mutatkozik nagyobb eltérés. Kérdőíves vizsgálatunkban a

⁶ Lásd www.felvi.hu

legmagasabb pontszámokat - akárcsak múltévben - alacsony szórással a Természettudományi Karra felvettek jelezték (447,4 pont), s lényegében ugyanilyen értéket számított az OFIK is ebben a körben (441,6 pont). Ugyancsak igen magas volt az átlagpontszám, s alacsony a szóráserérték az Építészmérnöki Karra felvettek esetében is.

Az államilag támogatott és a költségtérítéses hallgatók esetén karonként eltérnek az átlagértékek, ezért a 17. táblázatban külön-külön mutatjuk be az értékeket. Sajnos a mintában több szak esetén a költségtérítéses képzésbe felvett hallgatók közül senki sem küldte vissza a kérdőívet, így az ilyen hallgatói csoportok esetén nem értelmezhető az átlagpontszám elem hiányában.

Kar	Szak megnevezése	A-N-A/O-N-A			A-N-K/O-N-K		
		Pont-határ	Átlagos pontértékek a mintában	Átlagos pontértékek a Neptun adatbázisban	Pont-határ	Átlagos pontértékek a mintában	Átlagos pontértékek a Neptun adatbázisban
ÉMK	Építőmérnöki (BSc)	303	386,5	385,4	300	300,0	377,0
ÉPK	Építész (osztatlan)	414	443,5	440,3	312	346,3	378,5
	Építészmérnöki (BSc)	369	406,7	402,6	282	358,0	320,0
GPK	Energetikai mérnöki (BSc)	337	406,7	391,5	337	433,0	433,0
	Gépeszmérnöki (BSc)	347	403,3	399,6	323	–	362,1
	Ipari termék- és formatervezői (BSc)	350	409,7	403,0	350	–	419,0
	Mechatronikai mérnök (BSc)	426	447,6	426,1	426	–	435,0
	Mechatronikai mérnök (Zalaegerszeg) (BSc)	264	312	331,5	–	–	–
	Alkalmazott közgazdaságtan (BA)	451	429,3	457,5	213	372,3	352,5
GTK	Gazdálkodási és menedzsment (BA)	441	445,0	448,9	246	362,1	361,0
	Műszaki menedzser (BSc)	398	385,0	430,7	236	–	319,8
	Kommunikáció és médiatudomány (BA)	328	431,1	374,2	328	337,3	417,0
	Nemzetközi gazdálkodás (BA)	439	449,2	452,4	266	380,8	379,7
KSK	Közlekedésmérnöki (BSc)	320	385,7	386,3	315	–	357,3
	Fizika (BSc)	395	456,5	454,7	–	–	–
TTK	Matematika (BSc)	368	430,3	419,3	400	–	425,0
	Biomérnöki (BSc)	361	417,5	404,8	354	–	354,0
VBK	Környezetmérnöki (BSc)	358	403,1	403,4	303	–	366,8
	Vegyésmérnöki (BSc)	384	429,6	429,6	–	–	–
VIK	Villamosmérnöki (BSc)	356	419,8	399,8	331	420,4	409,3
	Mérnök informatikus (BSc)	366	424,3	418,9	365	399,1	418,7

17. táblázat: Az egyes szakokra vonatkozó ponthatár első alapképzés, nappali tagozat⁷

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Átlag	385,7	426,2	410,9	404,8	385,7	447,4	420,9	421,8	410,5
Szórás	46,5	30,3	38,9	48,2	37,1	28,3	31,2	33,5	41,9

18. táblázat: Átlagos felvételi pontszámok az államilag finanszírozott képzésre felvettek között a mintában

⁷ Lásd az Országos Felsőoktatási Információs Központ honlapján a statisztikák, rangsorok menüpont alatt. [http://www.felvi.hu] Letöltve: 2009. május 30.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
Átlag (OFIK)	390,6	438,4	408,7	427,5 ^(a)	391,7	441,6	422,2	420,0 ^(b)
Átlag (Neptun)	385,4	424,6	404,9	394,7	386,0	438,6	413,9	418,0

(a) Gazdaságtudományok képzési terület: 454,3, műszaki képzési terület: 383,8, társadalomtudományi képzési terület: 432,3.

(b) Informatikai képzési terület: 419,5, műszaki képzési terület: 420,7.

19. táblázat: Az államilag finanszírozott képzésre felvettek pontátlaga 2008-ban az Országos Felsőoktatási Információs Központ⁸ és a Neptun rendszer adatai alapján

A két nem átlagpontjai között jelentős eltérés nem állapítható meg, a nők átlagpontszáma csak 4,8 ponttal magasabb a férfiak átlagos felvételi pontszámánál. A szakok között a legmagasabb felvételi átlagpontszámmal – a két évvel előtti adatokhoz hasonlóan - a fizika alapszak (átlag: 456,5) áll.

5.4. Nyelvismeret

A szakok nyelvvizsgával kapcsolatos képesítési követelményei nem változtak, a diplomaszerezéshez továbbra is legalább egy középfokú C típusú államilag elismert nyelvvizsga letétele szükséges, ez alól kivétel a kommunikáció és médiatudomány alapképzési szak, ahol élő idegen nyelvből kell letenni a nyelvvizsgát, továbbá az alkalmazott közgazdaságtan, valamint a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak, ahol középfokú C típusú szaknyelvi vagy felsőfokú C típusú általános nyelvvizsgát kell letenni, továbbá a nemzetközi gazdálkodási alapképzési szak, ahol két középfokú C típusú szakmai nyelvel szaknyelvi nyelvvizsgára van szükség, melyek közül az egyik egy felsőfokú C típusú általános nyelvvizsgával kiváltható, továbbá a pénzügy valamint a vezetés szervezés mesterképzési szak, ahol angol nyelvből államilag elismert legalább középfokú C típusú nyelvvizsga vagy egy élő idegen nyelvből államilag elismert legalább középfokú C típusú szaknyelvi nyelvvizsga vagy egy élő idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú C típusú nyelvvizsga letétele. Mivel a diplomaszerezéskor csak a C típusú nyelvvizsgák számítanak, így elemzésünket mi is csak azokra korlátoztuk.

Az egy főre jutó nyelvvizsgák száma a tavalyi évhez képest kismértékben csökkent (1,15), egyes karokon az érték ennél magasabb (az Építészmérnöki Karon jelentősen magasabb). Ez nyilvánvalóan nem véletlen, hiszen egyébként is erre a karra volt a legnehezebb bekerülni, államilag támogatott képzésre nyelvvizsga vagy más többletpont nélkül gyakorlatilag lehetetlen. Idősoros adatainkat szemlélve ugyanakkor figyelemre méltó, hogy a múlt évhez képest hasonló nagysága a nyelvvizsgával rendelkezők aránya (86,9%). Ebből az adatból következik, hogy a válaszadók 13,1% egy alacsony nyelvvizsgát sem tudott felmutatni.

Egy főre jutó nyelvvizsga száma	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
		0,82	0,95	0,87	0,87	0,92	1,04	1,22	1,22	1,25

20. táblázat: Egy válaszadóra jutó nyelvvizsgák száma

Az előző fejezetben bemutattuk a diploma megszerzéséhez szükséges nyelvi követelményeket, amely alapján megállapítható, hogy a legalább középfokú nyelvvizsgáknak van jelentősége, így külön megvizsgáltuk a legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezők arányát (a nyelvvizsgával rendelkezők 97,9%-a, a válaszadók 85,3%-a), ami szintén kismértékben elmarad az előző évi arányhoz (a válaszadók 86,9%-a) képest.

⁸ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ Felvi-rangsor alapján.
[http://www.felvi.hu/statisztika/ranking.ofi?mfa_id=1] Letöltve: 2009. május 30.

A diplomaszerezés nyelvi kritériumát nem teljesítők aránya az Építőmérnöki Karon (25,6 %) és a Közlekedésmérnöki Karon (22,8 %) volt a legmagasabb. Ebben az évben is az Építészmérnöki Karon volt a legalacsonyabb (8,6 %) a diplomaszerezés nyelvi kritériumát nem teljesítők aránya. A Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon volt a legmagasabb azon hallgatók aránya (39,0 %), akik két vagy annál több nyelvvizsgáról is beszámoltak.

Nem rendelkezik nyelvvizsgával	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
	25,6	8,6	11,5	14,1	22,8	13,0	12,5	14,7

21. táblázat: A legalább egy középfokú C típusú nyelvvizsgával nem rendelkezők aránya (%)

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Egy hallgatóra jutó nyelvvizsgák száma	0,99	1,29	1,11	1,31	0,98	1,23	1,19	1,11	1,15
Egy nyelvvizsgával rendelkezőre jutó nyelvvizsgák száma	1,30	1,41	1,24	1,47	1,27	1,42	1,36	1,23	1,32

22. táblázat: Egy főre jutó nyelvvizsgák száma

Egy nyelvvizsgabirtokosra – a tavalyi évhez képest kicsit kevesebb – 1,32 nyelvvizsga jutott. A hozott nyelvvizsgák 60,3 %-a angol, 30,4 %-a német, 3,5 %-a pedig francia nyelvből tett nyelvvizsga, míg 5,8 % az egyéb nyelvvizsgák aránya. Felsőfokú nyelvvizsgával a hallgatók 19,8 %-a (akárcsak egy évvel korábban), középfokú nyelvvizsgával pedig az előző évnél kicsit kevesebben 71,2 %-uk rendelkezett.

A felsőfokú nyelvvizsgák arányát tekintve továbbra is kedvezőbb helyzetben vannak a nagyobb városokban élők: míg a Budapesten élők körében az ilyen nyelvvizsgával rendelkezők aránya 22,4 %, addig a községekben 15,7 %.

5.5. Informatikai ismeret

Napjainkban a korszerű műszaki és tudományos ismeretek elsajátításához, a hatékony mérnöki munkához elengedhetetlen a magas szintű informatikai, számítástechnika ismeret, amely ismeretek szintjét az előző évekhez hasonlóan idén is megvizsgáltuk. A válaszadók négyfokozatú skálán értékelték egyes informatikai területen való jártasságukat (1-elégtelen, 4-kiváló).

A hozott informatikai ismeretek szintje a tavalyihoz hasonlóan alakult, továbbra is megmaradtak azonban a különbségek a két nem között, elsősorban a hardver, a programozási és az egyéb szakmai szoftverek ismerete terén, igaz az internetes ismeretekkel kapcsolatban a nők megelőzték a férfiakat. A különböző karok hallgatói internetes ismereteikben és az irodai alkalmazások ismeretében nem igazán térnek el egymástól a múlt évhez hasonlóan, a másik három területen azonban a Villamosmérnöki és Informatikai Kar hallgatói egyértelműen előnyösebb helyzetet mutatnak fel, a hardverismeretek terén pedig – saját önértékelésük szerint – a Gépészmérnöki Karon tanulók ismeretei is jobbak az átlagosnál.

	2005.	2006.	2007.	2008.		
				Együtt	Férfi	Nő
Internet böngésző, levelező program ismerete	3,41	3,52	3,57	3,65	3,63	3,69
Irodai alkalmazások (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő, előadás-tervező)	3,11	3,21	3,19	3,29	3,30	3,25
Hardver ismeretek	2,54	2,62	2,59	2,57	2,79	1,98
Egyéb szakmai szoftverek	2,03	2,15	2,12	2,20	2,36	1,79
Programozási ismeretek	1,63	1,68	1,62	1,57	1,68	1,26

23. táblázat: Az elsőéves hallgatók hozott informatikai ismerete

A számítástechnikai eszközellátottság az egyetemi tanulmányok során is fontos infrastrukturális háttér lehet, ugyanakkor nem csupán e miatt van kitüntetett jelentősége, hiszen napjainkban az információszerzés egyik legfontosabb eszköze, ezért kérdeztünk rá ismételt az otthoni internet elérésre és az otthoni nyomtató meglétére. A saját számítógép meglétére vonatkozó adatokban kisebb javulás érzékelhető, ami karonként eltérő mértékű. Fontos kiemelni, hogy a csökkenő internet-költségek és a növekvő penetráció hatására ebben az évben is jelentős mértékben (több mint 5 %-kal) nőtt az otthoni internet eléréssel rendelkezők aránya.

A saját számítógép ellátottság mélyebb elemzése során elmondható, hogy e tekintetben alig van különbség lakóhely és nemek szerint, de a szülői iskolázottsági háttére sem befolyásoló. Az otthoni internet elérésben a családi háttérnek van egy kis szerepe, hiszen míg a diplomás apák gyermekeinek a 97,6 %-a rendelkezik otthoni internet kapcsolattal, addig a legfeljebb 8 általános végzettséggel rendelkező apák gyermekeinek a 89,7 %-a, de azért érdemes kiemelni, hogy a múlt évben még 12,3 % volt a különbség a két csoport között. Mindez természetesen a hallgató (szüleinek) lakóhelyével is összefüggésben van, hiszen míg Budapesten lakók 97,7 %-nak van otthoni internet elérése, addig az állandó lakóhelyük alapján községekben lakó hallgatóknál ez csak 92,5 %, de azt érdemes kiemelni, hogy ez az arány a múlt évben még csak 85,0 %, két évvel ezelőtt pedig 77,1 % volt, ami jelentős javulásnak tekinthető. A javuló tendenciák mellett még mindig elmondható, hogy az otthoni internet elérés szempontjából mind az anyagi státusz, mind pedig a lakóhely befolyásoló tényező. A különbségek az otthoni nyomtatóhoz való hozzáférés tekintetében is hasonlóképpen megfigyelhetők. Az elemzések során még az a könnyen belátható eredményt is sikerült igazolni, hogy a regisztrált munkanélküli apák esetén mindhárom informatikai eszközellátottság erősen elmarad az átlagos értéktől.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME	2007.	2006.	2005.
Saját számítógép	94,6	86,8	97,2	98,4	94,4	92,1	92,7	97,7	95,8	93,9	93,8	91,5
Otthoni Internet elérés	97,5	97,3	92,9	99,0	92,1	99,1	96,5	97,8	96,6	91,5	86,0	
Otthoni nyomtató	88,0	91,8	83,2	87,5	87,1	81,7	85,4	85,2	86,2	82,5	83,5	

24. táblázat: ECDL vizsgával és saját számítógéppel rendelkezők karonkénti megoszlása (%)

A Villamosmérnöki és Informatikai Kar hallgatói körében a korábbiaktól eltérően az átlagos színvonalú csak a számítógépes infrastruktúrával való ellátottság.

Internet felhasználás módjai	A válaszadók %-ában
Portálok látogatása	66,6
Honlapok böngészése	94,5
Szórakozás	79,0
Vásárlás	36,3
E-mailezés, levelezés	97,6
Chatelés	48,1
Fórumok használata	50,6
Közösségépítő oldalak használata	34,9

25. táblázat: Az elsőéves hallgatók internet használati módjai

Az előző évhez hasonlóan az informatikai ismeretekről szóló kérdéskört kiegészítettük az internet felhasználás módjait elemző kérdéscsoporttal. A kérdés során külön-külön kérdeztünk rá az internetet információgyűjtésre, illetve kapcsolattartásra történő felhasználási módokra. A feltett kérdésre szinte mindenki válaszolt, így a kapott eredmények jól használhatóak. Az

információgyűjtés során a honlapok böngészését és a kapcsolattartás során az e-mail cím használatát a válaszolók több mint 90 %-a megjelölte – az előző évhez hasonlóan, az internetet a vásárlásra használják a legalacsonyabb arányba (válaszolók 36,6%-a), igaz ez jelentős emelkedés az előző évi 26,8 %-hoz képest. Az internet használatával kapcsolatban a karok között komolyabb különbség nem mutatható ki.

5.6. Érettségi előkészítő

Míg a BME-re 2004-ben felvettek 26 %-a vett részt felvételi előkészítő tanfolyamon valamely felsőoktatási intézményben, addig 2006-ban 14,6 %-a iratkozott be érettségi előkészítőre, és 2008-ban pedig már csak 11,2 %-a. Az előkészítőn részt vettek közel egynegyede a BME szervezésében járt érettségi előkészítőre, ami komoly csökkenés az előző évi egyharmados arányhoz képest. A fővárosi hallgatók jelentősen magasabb arányban vettek részt érettségi előkészítőn, mint a vidékiek, természetesen ezen belül is arányaikban többen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. Az egyes karok közül az Építészmérnöki Karon tanulók körében volt a legmagasabb a részvételi arány: 18,4 %-uk a BME szervezésében, 5,2 %-uk pedig más módokon vett részt érettségi előkészítőn, ami az alkalmassági vizsgára történő felkészítéssel áll kapcsolatban.

Részt vett érettségi előkészítőn	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
	12,8	23,6	10,1	11,5	8,3	14,2	10,3	8,0	11,2

26. táblázat: Az érettségi előkészítőn részt vettek aránya (%)

5.7. Középiskola

A Neptun rendszerből rendelkezésünkre bocsátott, a kiküldésben résztvevő hallgatókra vonatkozó adatokat vizsgálva azt találjuk, hogy a középiskola székhelye a hallgatók közel egyharmadánál (37,1 %) Budapest, ami azt mutatja, hogy az állandó lakhelyüket tekintve nem a fővárosban lakók egy jelentős része már a középiskolás évek alatt is kötődött valamelyest Budapesthez. Amennyiben azt vizsgáljuk, mennyien érkeztek azokból a középiskolákból, amelyek az elmúlt években a felsőoktatási felvételi arányokban kiemelkedően jól (84 % felett) teljesítettek⁹, akkor az ezekből az iskolákból érkezők adják a Műegyetemre bekerült elsősévesek 30,6 %-át.

A Neptun rendszerből rendelkezésünkre bocsátott adatokat vizsgálva (3816 hallgató adatai alapján) elmondható, hogy a középiskolákat tekintve továbbra is igen differenciált az elsőséves hallgatók köre. Az alábbi táblázat azt a 30 középiskolát tartalmazza, amelyek együttesen a BME-re felvett hallgatók 28,3 %-át adják, s egyenként legalább az összes felvett hallgató 0,72 %-át bocsátották ki. A táblázatban az intézmény neve után zárójelben a 2007-ben a hasonló összefoglalásban lévő helyezését tüntettük fel, azoknál a középiskoláknál, amelyek a leggyakoribb intézmények listájára a tavalyi évben nem kerültek fel, nem adunk meg adatot. Mindösszesen 2 olyan középiskola van, mely 2004-2008-ban is be tudott kerülni a 10 legtöbbször diákot „küldő” intézmény körébe, ezeket **-*gal jelöltük.

⁹ A középiskolai munka néhány mutatója 2006 (kiadta Országos Közoktatási Intézet, Budapest, 2007) [<ftp://ftp.oki.hu/kozepiskolak/2006/kozepiskolai2006-1tablazat.pdf>] Letöltve: 2009. május 30.

	Intézmény neve	Település	A felvettek száma 2008-ban	A felvettek %-ában
1.	Eötvös József Gimnázium (3.)**	Budapest	58	1,60
2.	ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium (8.)	Budapest	49	1,35
3.	Révai Miklós Gimnázium és Kollégium (2.)	Győr	47	1,30
3.	Szent István Gimnázium (4.)**	Budapest	47	1,30
5.	Bp. Főv. XIII. ker. Önk. Berzsenyi Dániel Gimnázium (6.)	Budapest	44	1,22
5.	Tóth Árpád Gimnázium (23.)	Debrecen	44	1,22
7.	Jedlik Ányos Gépipari és Informatikai Középfiskola és Kollégium (4.)	Győr	43	1,19
8.	SZTE Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium (n.a.)	Szeged	40	1,11
9.	Földes Ferenc Gimnázium (28.)	Miskolc	38	1,05
10.	Szent Margit Gimnázium (n.a.)	Budapest	33	0,91
11.	Árpád Gimnázium (n.a.)	Budapest	32	0,88
11.	Boronkay György Műszaki Középfiskola és Gimnázium (11.)	Vác	32	0,88
11.	Eötvös József Gimnázium és Kollégium (23.)	Tata	32	0,88
11.	Krúdy Gyula Gimnázium (14.)	Nyíregyháza	32	0,88
15.	Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma (n.a.)	Debrecen	31	0,86
15.	Puskás Tivadar Távközlési Technikum (8)	Budapest	31	0,86
17.	Baththyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépfiskola (n. a.)	Nagykanizsa	30	0,83
17.	Karinthy Frigyes Két Tanítási Nyelvű Gimnázium (n.a.)	Budapest	30	0,83
17.	Veres Pálné Gimnázium (12.)	Budapest	30	0,83
17.	Verseygy Ferenc Gimnázium (n.a.)	Szolnok	30	0,83
21.	ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium (12.)	Budapest	29	0,80
21.	Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (6.)	Budapest	29	0,80
23.	Neumann János Középfiskola és Kollégium (23.)	Eger	28	0,77
24.	Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola (26.)	Székesfehérvár	27	0,75
24.	Török Ignác Gimnázium (n.a.)	Gödöllő	27	0,75
24.	Vajda János Gimnázium (n.a.)	Keszthely	27	0,75
24.	Zrínyi Miklós Gimnázium (19.)	Zalaegerszeg	27	0,75
28.	Könyves Kálmán Gimnázium (n.a.)	Budapest	26	0,72
28.	Széchenyi István Gimnázium (n.a.)	Dunaújváros	26	0,72
28.	Városmajori Gimnázium, Módszertani Információs Felhőképzési Továbbképzési és Vizsgaközpont (14.)	Budapest	26	0,72

27. táblázat: A felvett hallgatókat kibocsátó középiskolák sorrendje

Az elsőévesek 3,4 %-a jelezte, hogy középiskolai éveit során tanult külföldön, és az eltöltött időt megadó válaszolók közel 30%-a egy tanévet (9-12 hónapot) töltött el más országban, kétharmaduk ennél rövidebb időt, míg közel 6 %-uk ennél hosszabb időt, néhányan 2-4 évet is. A külföldi tanulmányok szempontjából sokkal előnyösebb helyzetben vannak a diplomás szülők gyermekei, a karok közül pedig a Gépészmérnöki Karon, valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon tanulók körében felülreprezentált a külföldi középiskolai tanulmányokat is folytatók aránya.

6. Konkurencia analízis

A 2004/2005. tanévben végeztük el első alkalommal az egyes karok, illetve szakok konkurencia analízisét. Ahogyan azóta, úgy most is konkurensnek azt a kart, szakot nevezzük, amelyre a BME-re felvettek jelenlegi szakukat megelőzően jelentkeztek, továbbá esetleges sikertelen felvételijük esetén a jelenlegi szakukat követően megjelöltek. Természetesen egy szak konkurens lehet a BME-n belüli másik szak is. A válaszadók felsorolták azokat az intézményeket (karral és szakkal párosítva), ahová az első négy helyen jelentkeztek. Abban az

esetben, ha a felvételi eljárás során az illető a negyedik helynél hátrébb rangsorolta jelenlegi szakát, akkor azt külön megjelölhette. A mester szakokra történő jelentkezés esetén is van lehetőség több szak megjelölésére, azonban a mesterszakok esetén a hallgatók alacsony létszáma, illetve a meghirdetett mesterszakok alacsony száma kismértékben torzítja a kapott eredményeket, ennek megfelelően csak a mesterszakra felvettekkel kapcsolatos részletes elemzésekre nem térünk ki.

Az alábbi táblázatok az egyes karokra felvételt nyert hallgatók adott karra és az egyetemre vonatkoztatott jelentkezési stratégiáit tartalmazza.

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Csak 1 helyre	8,8	6,9	9,5	3,4	3,7
Pontosan 2 helyre	25,7	15,7	18,0	8,0	7,5
Pontosan 3 helyre	35,5	31,9	27,9	43,9	42,4
Legalább 4 helyre	30,0	45,5	44,6	44,7	46,4

28. táblázat: A hallgatók megoszlása a felvételi során megjelölt képzések száma szerint (%)

A felvettek által megjelölt képzések számának megoszlása alapján jól látható, hogy – az előző évhez hasonlóan – a pontosan 3 helyre jelentkezők és a legalább 4 helyre jelentkezők teszik ki a jelentkezők majdnem 90 %-át (közel egyenlő arányban, ami annak a következménye, hogy a jelentkezési lap árába 3 szakra történő jelentkezés van belefoglalva, azaz csak a negyedik jelentkezési helytől kell többletköltséget fizetni, így érdemes kihasználni a három jelentkezési helyet, amit úgy látszik a többség meg is tett.

A felvettek 87,3 %-a a BME-t jelölte meg első helyen, sőt 77,1 %-a pedig első helyen jelölte meg azt a szakot, amelyikre felvették. Ezen arány szakonkénti vizsgálata alapján érdemes kiemelni, hogy a 20 alapszak és egységes, osztatlan szak közül 9 esetén 90 %-nál magasabb aránya azoknak, akik első helyen jelölték meg azt a szakot, amelyre felvették. Ezen szakok a következők: fizika (100 %), mechatronikai mérnöki (97,8 %), mérnök-informatikus (95,2 %), építész (93,9 %), villamosmérnöki (93,8 %), matematika (92,7 %), környezetmérnöki (91,7 %), energetikai mérnöki (90,1 %), közlekedésmérnöki (90,0 %), alapszak.

Az Építézmérnöki és a Természettudományi Karra felvettek a felvételi jelentkezés során első helyen beadott jelentkezéseit figyelembe véve 97,4 %-a a karra irányult. Így a felvettek karhoz, illetve intézményhez való ragaszkodása tekintetében e két kar tekinthető a legvonzóbbnak a Műegyetemen, akárcsak 2006-ban és 2007-ben. Az eredmények alapján látható, hogy az első helyen jelentkezők aránya jelentősen eltér az egyes karok esetén, és négyéves időtávot tekintve a népszerűség-ingadozás általában nem mutat egyértelmű tendenciákat egyetlen kar esetén sem. A korábbi évekhez hasonlóan a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar az a kar, amely hallgatói körében legalacsonyabb azok aránya, akik első helyen a Műegyetemre szerettek volna bejutni, de ez a kar által oktatott képzések széleskörűségével és egyes szakok csak költségtérítéssel történő indításával áll kapcsolatban.

2008.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	80,6	97,4	93,3	50,8	88,4	97,4	85,9	95,9
	BME-t megjelölők aránya	96,8	97,4	97,1	53,6	97,4	97,4	85,9	97,2
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	10,8	89,9	36,7	44,4	12,2	6,8	37,5	24,5
	BME-t megjelölők aránya	53,3	94,8	72,2	48,3	64,6	46,2	39,7	50,2
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	8,5	15,6	18,6	23,4	4,5	4,5	16,3	5,5
	BME-t megjelölők aránya	25,7	54,3	42,4	26,5	26,0	40,5	22,1	27,5
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	5,7	13,5	18,1	28,0	7,4	0,0	9,1	6,3
	BME-t megjelölők aránya	24,0	61,5	40,1	28,0	20,8	36,8	10,5	21,9
2007.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	67,3	95,2	88,2	50,5	88,8	96,2	84,4	93,2
	BME-t megjelölők aránya	97,5	96,3	96,5	56,2	95,1	98,1	86,5	97,3
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	11,3	75,0	29,7	29,7	8,8	5,6	33,0	25,8
	BME-t megjelölők aránya	74,3	86,0	68,8	37,6	58,7	41,4	45,3	47,0
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	23,1	15,7	23,6	6,9	2,5	7,5	7,3	1,0
	BME-t megjelölők aránya	44,0	54,3	46,3	28,1	33,4	45,2	22,7	26,3
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	4,2	7,4	8,4	13,9	2,5	-	6,2	1,8
	BME-t megjelölők aránya	13,9	29,6	16,1	14,8	9,9	5,6	10,3	6,8
2006.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	74,7	89,5	88,9	59,7	92,5	97,7	80,8	97,3
	BME-t megjelölők aránya	97,4	97,6	96,6	63,3	95,8	97,7	81,9	98,8
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	14,1	70,4	43,3	25,2	6,1	5,9	42,1	25,9
	BME-t megjelölők aránya	58,4	83,9	64,6	35,9	60,9	46,6	44,1	51,9
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	11,5	7,8	20,0	24,4	1,8	-	21,4	4,7
	BME-t megjelölők aránya	39,1	79,3	34,5	32,5	34,1	37,1	23,9	32,5
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	2,1	2,2	18,6	19,8	3,1	-	12,6	3,2
	BME-t megjelölők aránya	26,6	41,6	28,7	26,5	14,0	34,5	21,0	14,7
2005.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	51,6	100	71,0	66,3	82,9	95,0	78,3	96,0
	BME-t megjelölők aránya	98,4	100	94,8	68,8	91,5	100	78,3	98,2
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	39,5	5,4	40,6	35,5	11,1	15,4	41,0	32,2
	BME-t megjelölők aránya	73,1	67,7	69,7	43,4	67,6	43,6	78,0	59,9
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	3,9	-	16,4	8,1	1,1	3,0	3,4	6,0
	BME-t megjelölők aránya	40,2	40,3	39,7	35,5	35,9	21,2	35,6	36,0
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	3,2	-	7,3	14,8	7,3	-	22,5	2,9
	BME-t megjelölők aránya	14,3	20,8	12,4	18,5	34,2	23,1	27,5	21,9
2004.		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK
1. helyen	Adott kart megjelölők aránya	63,9	97,5	65,1	58,3	82,2	91,1	82,3	95,1
	BME-t megjelölők aránya	96,7	98,8	92,1	60,4	90,7	95,6	87,5	97,2
2. helyen	Adott kart megjelölők aránya	44,1	-	55,6	53,9	11,7	7,7	40,0	38,9
	BME-t megjelölők aránya	73,9	65,3	72,7	64,8	69,9	48,7	52,1	61,1
3. helyen	Adott kart megjelölők aránya	15,8	2,1	24,6	17,3	9,5	-	20,0	2,4
	BME-t megjelölők aránya	44,7	41,7	34,1	29,3	33,8	39,3	29,1	26,2
4. helyen	Adott kart megjelölők aránya	6,1	-	23,0	8,5	33,8	-	21,1	3,6
	BME-t megjelölők aránya	9,1	25,0	29,7	12,8	18,8	16,7	31,6	22,6

29. táblázat: A BME-re felvett hallgatók jelentkezési stratégiái (%)

A 2004-2008-as felmérések adatait áttekintve az egyes karok, szakok konkurenciáit mutatom be röviden a következőkben. Természetesen a konkurencia bemutatása elsődlegesen azoknál a szakoknál érdekes, ahol a szakra felvettek nem első helyen jelölték meg a szakjukat, de emellett fontosnak tartottam kitérni azon szakok konkurens képzéseire, ahova a felvettek nagyrésze első helyen jelentkezett.

Építőmérnöki Kar: A legnagyobb belső konkurense az Építésmérnöki Karon indított képzések. Gyakori, hogy az építésnek (függetlenül attól, hogy osztatlan vagy BSc képzésre jelentkeztek) jelentkezőket az Építőmérnöki Karra veszik fel. A kar hallgatói körében egyre népszerűbb még a Gépésmérnöki Kar képzései, a közlekedésmérnöki képzés és a műszaki menedzser képzés is. A kar legerősebb külső konkurense a Szent István Egyetem (SZIE) építőmérnöki és építésmérnöki képzése, majd a Pécsi Tudományegyetem (PTE) és a Széchenyi István Egyetem (SZE) építőmérnöki képzései.

Építésmérnöki Kar: Mindenekelőtt érdemes kiemelni, hogy az építész szakra felvettek közel 95 %-a 1. helyen jelölte meg a szakot. Az Építésmérnöki Kar két szakja tekinthető egymás konkurenciájának. A további belső konkurensnek az Építőmérnöki Kar (lásd ott) tekinthető. A kar hallgatói körében népszerű még az ipari termék- és formatervező mérnöki alapszak is. 2008-ban – 2006-hoz és 2007-hez hasonlóan – a karra felvettek a jelentkezésük során megjelölték még a SZIE építésmérnöki képzése, de még érdemes kiemelni a PTE és a SZE építész és építésmérnöki szakjait.

Gépésmérnöki Kar: A kart széles képzési kínálat jellemzi, amely képzések konkurensei külön-külön elemezzük. E karra felvettekre már a korábbi években is jellemző volt, hogy a legváltozatosabb jelentkezési sorrendeket állították össze. Így van ez most is. Míg az energetikai mérnöki szak legfőbb belső konkurensei évek óta a gépésmérnöki, valamint a villamosmérnöki szak (de megjelennek a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar szakjai is) A külső konkurensek közül 2007-ben és most is a Budapesti Műszaki Főiskola (BMF) villamosmérnöki szakja volt a legnépszerűbb az energetikai mérnök képzésre felvettek körében jelentősen lemaradva a BME egyes szakjaitól.

Ahogy azt a 3.1. fejezetben már ismertettük a gépésmérnöki szak a felsőoktatásba beadott jelentkezések száma alapján a 10. legnépszerűbb szaknak tekinthető. E képzést indító intézmények körében, a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők első helyre beadott jelentkezései alapján a Műegyetem gépésmérnöki mérnöki képzése a legnépszerűbb az országban.

Intézmény neve	Jelentkezők száma
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépésmérnöki Kar	497
Budapesti Műszaki Főiskola Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar	253
Miskolci Egyetem Gépésmérnöki és Informatikai Kar	209
Széchenyi István Egyetem Műszaki Tudományi Kar	209
Debreceni Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar	153
Szent István Egyetem Gépésmérnöki Kar	119
Kecskeméti Főiskola Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskolai Kar	101
Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar	85

30. táblázat: A nappali tagozatos gépésmérnöki szakra jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjainak száma (fő)¹⁰

A gépésmérnöki szakra felvettek körében az egyetemi belső kínálatból 2006-ban a mechatronikai, az energetikai és a közlekedésmérnöki képzések voltak a népszerűek, amelyek 2007-ben is népszerűek maradtak. A szak külső konkurensei hasonló arányban a SZIE , a BMF és a Miskolc Egyetem (ME) gépésmérnöki képzése is.

¹⁰ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ Felvi-rangsor alapján. [http://www.felvi.hu/statisztika/ranking.ofi?mfa_id=1] letöltve: 2009. május 30.

A mechatronikai szakra felvettek körében belső konkurensok közül továbbra is a gépészmérnöki alapszak vezet, de 2008-ban ismételten népszerű lett a villamosmérnöki szak, valamint megjelent a közlekedésmérnöki és a mérnök informatikus szak. Említésre méltó külső konkurens az előző évekhez hasonlóan nem volt a szaknak, de érdemes megemlíteni, hogy a BMF és SZE mechatronikai képzései úgy tűnik, hogy felfutóban vannak.

Az ipari termék- és formatervezői szaknál komoly átalakulás zajlott le, mert a korábbi évektől eltérően a szak mind belső, mind külső konkurensát már nem az építészmérnöki képzések jelentik, hanem a belső konkurensává fejlődött ki a gépészmérnöki képzés, a külső konkurensai közül pedig a BMF ipari termék- és formatervező mérnöki képzését érdemes kiemelni.

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar: A kar képzési struktúrája a 2004-2006. időszakban intenzívebb átalakuláson ment keresztül: több új képzés indult, a már 2006 előtt is folyó képzések közül egyedül a műszaki menedzser szak maradt nevében a régi.

A műszaki menedzser szak belső konkurensának az előző évtől eltérően (és a korábbi éveknek megfelelően) a gazdálkodási és menedzsment szakot, nem pedig a közlekedésmérnöki szakot tekinthetjük. A belső konkurenciánál sokkal nagyobb mértékű a külső konkurencia, amely szerepben 2008-ben elsődlegesen a BMF műszaki menedzser szakát, másodlagosan a BCE gazdasági képzéseit azonosíthatjuk.

Ahogy azt a 3.1. fejezetben már ismertettük a gazdálkodási és menedzsment szak a felsőoktatásba beadott jelentkezések száma alapján a második legnépszerűbb szaknak tekinthető. Az ilyen képzést indító intézmények sorában a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjai alapján a BME GTK-n induló képzése az ötödik legnépszerűbb az országban (2007-ben tizedik legnépszerűbb volt).

Intézmény neve	Jelentkezők száma
Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar	555
Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar	370
Általános Vállalkozási Főiskola	287
Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar - Budapest	271
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem GTK	243
Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar	215
Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar	159
Nyíregyházi Főiskola Gazdasági és Társadalomtudományi Főiskolai Kar	158
Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar	157
Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar	106

31. táblázat: A nappali tagozatos gazdálkodási és menedzsment szakra jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjainak száma (fő)¹¹

A gazdálkodási és menedzsment szak esetén – az előző évhez hasonlóan – inkább külső mint belső konkurenciájáról beszélhetünk. A szakra felvett hallgatók – amennyiben alternatív belső képzést választottak – leggyakrabban a nemzetközi gazdálkodás szakot jelölték meg. Ennél sokkal erősebb konkurens a BCE gazdálkodási és menedzsment képzése, de a külső konkurens képzések közt még meg kell említeni a BCE másik gazdasági képzéseit

¹¹ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ Felvi-rangsor alapján.
[http://www.felvi.hu/statisztika/ranking.ofi?mfa_id=1] letöltve: 2009. május 30.

(kereskedelem és marketing, pénzügy és számvitel, nemzetközi gazdálkodás alapszak) vagy a Budapesti Gazdasági Főiskola (BGF) gazdálkodási és menedzsment képzését.

A nemzetközi gazdálkodási szak esetén az előző bekezdésben leírtakhoz hasonlóan a szaknak inkább külső mint belső konkurenciájáról beszélhetünk. A szakra jelentkezők a BME képzései közül szinte csak a gazdálkodási és menedzsment szakot választották. De ennél sokkal erősebb konkurencia a BCE nemzetközi gazdálkodási képzése, és még érdemes megemlíteni a BCE más gazdasági képzéseit (kereskedelem és marketing, turizmus-vendéglátás, gazdálkodási és menedzsment alapszak).

A kommunikáció és médiatudomány szaknak alapvetően csak külső konkurense van, de ez a konkurencia inkább a képzés tartalmával fogható meg. Ennek megfelelően a kommunikáció és médiatudomány szakot indító felsőoktatási intézmények (BCE, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola (BKF)), illetve a bölcsészettudományi szakokat (pszichológia, szabad bölcsészet) oktató felsőoktatási intézmények.

Az alkalmazott közgazdaságtannal kapcsolatban a szak válaszadóinak alacsony száma miatt csak az állapítható meg, hogy a belső konkurenseit a GTK többi gazdasági képzése jelenti, a külső konkurensek közül pedig a BCE gazdasági képzéseit lehet kiemelni.

Közlekedésmérnöki Kar: Míg belső konkurense öt éve állandóan a gépészmérnöki szak (idén megjelent a mechatronikai mérnöki, az építőmérnöki és a műszaki menedzser szak is), addig legfőbb külső konkurense ismételten a SZE közlekedésmérnöki képzése lett, és második helyre szorította a BMF gépészmérnöki képzését.

Természettudományi Kar: Mind a fizika, mind a matematika szak (illetve elődeik) tekintetében a külső konkurensek sokkal erősebbek a belsőknél.

A fizika (fizikus) szak hallgatói sokféle mérnöki szakot jelöltek a BME képzési palettájáról (villamosmérnök, gépészmérnök, mérnök informatikus), de természetesen ezek a szakok csak kismértékben konkurenciái a fizika alapszaknak. A fizika alapszak legfőbb külső konkurenciája az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) fizika (korábban fizikus) szak, amelyet kétharmaduk jelölt.

A matematika (matematikus) szak hallgatóinál is hasonló a helyzet mind a belső, mind a külső konkurenciával kapcsolatban, azaz az ELTE matematika (alkalmazott matematikus) szakja a legfontosabb konkurens, amelyet a jelentkezők több mint kétharmada jelölt.

Vegyészmérnöki Kar:

A vegyészmérnöki szak esetében a belső és külső konkurensek vetélkedése tapasztalható, továbbra is elmondható, hogy a külső konkurencia dominál. 2008-ban a 2007-ben megfigyelt tendenciák maradtak meg: egy esetleges sikertelen felvételi esetén a karra felvettek inkább az ELTE kémia, a Pannon Egyetem (PE) vagy a Debreceni Egyetem (DE) vegyészmérnöki szakát és kisebb arányban a BME biomérnöki (és esetleg vegyészmérnöki) szakját jelölték meg a jelentkezési lapon. Még az is megfigyelhető, hogy az orvosi és gyógyszerész képzésre (Semmelweis Egyetem, Szegei Tudományegyetem (SzTE), DE, PTE) jelentkezők gyakran használják második, harmadik helyen jelölt képzésnek a vegyészmérnöki képzést

Biomérnöki szak esetén a belső konkurensek súlya kismértékben nagyobb, mint a külső konkurensek, amelyek korábbi évekhez hasonlóan a kar saját képzései: a vegyészmérnök és a környezetmérnök képzés. Az előző évtől eltérően, de a korábbi évekhez hasonlóan a legfontosabb külső konkurense újra a BCE élelmiszermérnöki képzése lett, ezzel együtt erősen csökkent az egyetemek (SE, DE) általános orvosi és fogorvosi szakjainak a

jelentősége. A külső konkurencia közül érdemes kiemelni a másik intézmények (elsődlegesen PE, de emellett DE, SzTE) biomérnöki szakjait, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem molekuláris bionika képzését.

A környezetmérnöki szak legfőbb külső konkurensei – az előző évhez hasonlóan – az egyes egyetemek (PE, SZIE, DE) által indított környezetmérnöki szakok, de ezek inkább a sikertelen felvételi esetén jelentenek alternatívák. Hasonló szerepet tölt be a BME biomérnöki és gépészmérnöki képzése is, mint a legfőbb belső konkurensek.

Villamosmérnöki és Informatikai Kar: A mérnök informatikus szak külső konkurensei 2004-2008-ban folyamatosan erősödtek. Míg első vizsgálatunkkor a BME villamosmérnöki szakja inkább volt az informatikus szak konkurense (és még most is a legerősebb belső konkurens), de ma már a BMF mérnök informatikus és az ELTE programtervező informatikus szakja a legerősebb konkurensek.

Ahogy azt a 3.1. fejezetben már ismertettük, a mérnök informatikus szak a felsőoktatásba beadott jelentkezések száma alapján a 4. legnépszerűbb szaknak tekinthető. Az ilyen képzést indító intézmények sorában a nappali tagozatos alapképzésre jelentkezők első helyre beadott jelentkezései alapján a BME VIK képzése a legnépszerűbb az országban.

Intézmény neve	Jelentkezők száma
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem VIK	713
Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Kar	395
Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar	180
Debreceni Egyetem Informatikai Kar	177
Széchenyi István Egyetem Műszaki Tudományi Kar	150
Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar	148

32. táblázat: A nappali tagozatos mérnök informatikus szakra jelentkezők első helyre beadott jelentkezési lapjainak száma (fő)¹²

A villamosmérnöki szak külső konkurense évek óta a BMF villamosmérnöki szakja, amely képzés 2008-ban is már csak kismértékben volt erősebb a belső konkurenseknél, amelyek sorrendben a gépészmérnöki, a mérnök informatikus és az energetikai mérnöki szakok voltak.

¹² Az Országos Felsőoktatási Információs Központ Felvi-rangsor alapján. [http://www.felvi.hu/statisztika/ranking.ofi?mfa_id=1] letöltve: 2009. május 30.

Sokat mond el egyes karok, szakok népszerűségéről az, ha az oda felvett költségtérítéses hallgatók arányát vizsgáljuk. Ez ugyanis arra ad választ, hogy hajlandóak-e lényegesen többet fizetni a hallgatók ugyanazért a tudásért, ha államilag támogatott képzésre nem sikerült bekerülniük? Ahogyan 33. táblázatban is látható a népszerűségi sorrendet a GTK egyes képzései vezetik, ezt követi az építész szak.

Kar	Szak	Szakonként	Karonként
ÉMK	Építőmérnöki (BSc)	5,2	5,2
ÉPK	Építész (osztatlan)	11,6	9,3
	Építészmérnöki (BSc)	2,9	
GPK	Gépészmérnöki (BSc)	2,5	2,2
	Mechatronikai mérnöki (BSc)	1,8	
	Mechatronikai mérnöki (Zalaegerszeg) (BSc)	-	
	Energetikai mérnöki (BSc)	1,7	
	Ipari termék és formatervezői (BSc)	1,7	
GTK	Gazdálkodási és menedzsment (BA)	53,2	38,0
	Alkalmazott közgazdaságtan (BA)	73,5	
	Műszaki menedzser (BSc)	2,1	
	Nemzetközi gazdálkodás (BA)	42,8	
	Kommunikáció és médiatudomány (BA)	49,7	
KSK	Közlekedésmérnöki (BSc)	1,0	1,0
TTK	Fizika (BSc)	-	1,7
	Matematika (BSc)	3,8	
VBK	Vegyészmérnöki (BSc)	-	1,9
	Biomérnöki (BSc)	0,8	
	Környezetmérnöki (BSc)	8,3	
VIK	Mérnök informatikus (BSc)	1,6	1,6
	Villamosmérnöki (BSc)	1,7	
BME		10,1	

33. táblázat: Költségtérítéses hallgatók aránya nappali első alapképzésen (%)

7. Szociális helyzet

7.1. A hallgatók várható anyagi támogatottsága

Míg a TÁRKI adatai szerint egy felsőoktatásban résztvevő hallgató átlagosan 70 ezer Ft-ot költ egy hónapban, addig a 2008-ban felvett hallgatók átlagosan havi 61,0 ezer Ft-ból szeretnék finanszírozni tanulmányaikat, ami 11,7 %-os növekedés a múlt évihez képest. Ez az érték a hallgatók azon becslésén alapul, amely a hallgatói bevételek 4 fontos pillére – a családi támogatás, az állami támogatás, a diákhitel és a munkavégzés – szerint kérdezett rá a várható bevételekre. A kari eltérések igen jelentősek, míg a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon tanulók átlagosan csaknem 73 ezer Ft-ra számítanak, addig szinte az összes többi karon a hallgatók az átlagnál kisebb összegű bevételre számítanak (ami a TTK-n tanulók esetén jelentősen kisebb).

Becsült havi bevétel	2006.	2007.	2008.
Max. 25000 Ft (%)	17,3	12,7	11,2
25-50000 Ft (%)	30,0	35,9	30,6
50-100000 Ft (%)	23,9	29,9	31,5
100000 Ft felett (%)	4,2	3,8	7,3
Még nem tudja (%)	24,6	17,7	19,4
Átlagérték (Ft)	50069	54569	61015
Szórás (Ft)	35841	34447	41674

34. táblázat: A hallgatók várható havi anyagi támogatottsága, jövedelmi helyzete

A támogatásokkal kapcsolatos kérdésekre a válaszadók nem minden esetben tudták megbecsülni azt, hogy ha részesülnek az adott támogatásban, akkor az mekkora összeggel fog hozzájárulni havi megélhetési, tanulási kiadásaikhoz, ezért a 34-35. táblázatok csak azon hallgatók válaszait tartalmazzák, akik a 4 közül legalább egy bevételi forrás esetében forintosítani is tudták elképzeléseiket. Ha nem minden bevételi forrásnál adott meg értéket a válaszadó, a többi esetben a bevétel értékét 0 Ft-tal vettük figyelembe.

		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
2008.	Átlag	58297	60271	55434	72835	58092	54843	58288	59508	61015
	Szórás	34820	35863	29360	52409	28343	21379	34639	48925	41674
2007.	Átlag	50834	50060	52870	66435	50875	47186	49902	54576	54569
	Szórás	24553	27050	31203	46692	30575	23019	20884	36992	34447
2006.	Átlag	42533	42977	51753	69900	43716	47588	48223	46912	50069
	Szórás	25179	21364	38313	54328	23980	26236	35126	29926	35841
2005.	Átlag	33376	34092	31629	36191	29693	35750	33953	36250	33836
	Szórás	24934	26196	28328	32131	25910	26639	27299	29596	28013
2004.	Átlag	30039	37734	33758	32562	37080	26828	27979	34761	33550
	Szórás	27673	36358	36053	29710	35415	26554	24089	39526	34186

35. táblázat: A hallgatók várható anyagi támogatottsága, jövedelmi helyzete, karonként (Ft)

Az előző összeg ismertében különösen érdekes, hogy a hallgatók mekkora összegre becsülik azt a havi költséget, amit létfenntartásuk, tanulmányaik jelentenek számukra, hiszen a bevételeiknek elvileg fedezniük kell a költségeiket. Az elsősévesek 10,3%-a nem tudott a kiadásokra vonatkozóan becslést adni, a többiek válaszaiban azonban szórak, hiszen több mint egytizedük 25 ezer Ft alatti havi összeget tart reálisnak a tanulmányok első félévében, majdnem 5%-a azonban 100 ezer Ft feletti összeget. Az átlagérték 51357 Ft volt, ami érdekes, de alacsonyabb, mint a múlt évi érték. A kiadások tervezett átlagértéke alatta marad a

bevételek tervezett átlagértékének, és mindkét átlagértéke hasonló szórást mutat, így megállapíthatjuk, hogy a válaszolók figyelték arra, hogy megadott bevételeik fedezzék megadott költségszintjüket, ami válaszadók részéről megjelenő tudatosabb kérdőív kitérés utal a korábbi évekhez képest. A megélhetési költségek nyilvánvalóan összefüggést kell, hogy mutassanak a lakhatási körülményekkel, így nem véletlen, hogy az albérltetben lakók jelölték meg a legmagasabb átlagösszeget (73,2 ezer Ft-ot), míg a kollégiumban lakók (49,6 ezer Ft-ot), a szüleikkel lakók (53,9 ezer Ft-ot) átlag alatti értéket tippeltek megélhetési költségekre.

Becsült havi költség	2006.	2007.	2008.
Max. 25000 Ft (%)	17,3	11,6	10,8
25-50000 Ft (%)	44,2	51,0	43,8
50-100000 Ft (%)	17,0	27,6	30,3
100000 Ft felett (%)	5,0	2,0	4,8
Még nem tudja (%)	16,5	7,8	10,3
Átlagérték (Ft)	53835	51357	56694
Szórás (Ft)	59013	31438	36324

36. táblázat: A megélhetéshez szükséges összeg becsült havi mértéke

		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
2008.	Átlag	57524	63518	53243	69912	51216	52261	51305	50300	56694
	Szórás	35728	41447	29475	51961	22652	19228	24807	28734	36324
2007.	Átlag	49433	50046	48895	56127	49982	46938	49187	52921	51357
	Szórás	20699	22545	23771	38837	27551	23264	22499	39849	31438
2006.	Átlag	59295	55186	51455	62800	47523	52115	49485	52119	53835
	Szórás	65256	47185	61666	67469	40622	43865	51972	61554	59013

37. táblázat: A megélhetéshez szükséges összeg becsült havi mértéke, karonként (Ft)

Családi támogatás

Az elsőévesek 79,2 %-a számít szülei támogatására, ami csökkenés a múlt évi adathoz képest (82,9 %). A családi támogatásban bízóknak 6,5 %-a nem tudta megjósolni, hogy pontosan mekkora támogatást remél szüleitől, míg 729 hallgató forintban is ki tudta fejezni a családi támogatással kapcsolatos várakozásait. Ennek a két fajtájára – a pénzbeli és a természetbeni támogatásra – külön is rákérdeztük (a természetbeni támogatást is forintosítva kellett megadniuk), s az előző évek tendenciáját eltérően azt látjuk, hogy a hallgatók a korábbiak évek adatainál magasabb összegű (és ezzel természetesen nagyobb arányú) természetbeni támogatásra számítanak, de azért még mindig a pénzbeli támogatások aránya nagyobb. A családi támogatás várható havi mértékét összességében átlagosan 44807 Ft-ra teszik, ami magasabb érték, mint az előző évben megfigyelt (több mint 7 %-os emelkedés), ezzel együtt a szórás nagysága érzékelhetően nőtt.

A várt családi támogatás	2006.	2007.	2008.
Max. 10000 Ft (%)	9,8	5,7	5,1
10-20000 Ft (%)	16,8	15,1	15,3
20-30000 Ft (%)	16,9	16,8	18,5
30-40000 Ft (%)	13,9	16,8	14,3
40-50000 Ft (%)	10,3	15,6	15,2
50000 Ft felett (%)	14,9	20,9	25,1
Még nem tudja (%)	17,4	9,1	6,5
Átlagérték (Ft)	36903	41788	44807
Szórás (Ft)	26256	24674	30255

38. táblázat: A családi támogatás havi összege a támogatásra számított körében

		Támogatási forma		
		Pénzben	Természetben	Összesen
2008. ^(a)	Átlag	35538	17825	44807
	Szórás	27140	14602	30255
2007. ^(b)	Átlag	32245	9543	41788
	Szórás	21818	13880	24674
2006. ^(c)	Átlag	26831	10073	36903
	Szórás	23742	11829	26256
2005. ^(d)	Átlag	21148	9374	31523
	Szórás	16661	11066	19276
2004. ^(de)	Átlag	23375	9405	32780
	Szórás	16187	12397	20459

(a) 872 hallgató válasza alapján

(b) 729 hallgató válasza alapján

(c) 747 hallgató válasza alapján

(d) 685 hallgató válasza alapján

(e) 763 hallgató válasza alapján

39. táblázat: A hallgatók által várt családi támogatás (Ft)

Karonként vizsgálva a családi támogatások összegét megfigyelhető, hogy a Építőmérnöki Karra (41,1 ezer Ft), a Gépészmérnöki Karra (41,4 ezer Ft), valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karra (41,6 ezer Ft) felvettek várt havi átlagos családi támogatása a legalacsonyabb, míg a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a legmagasabb – elsősorban pénzbeli – támogatásra számítanak szüleiktől a fiatalok (átlagosan 52,7 ezer Ft-ra).

Állami támogatás

A felvettek 27,1 %-a reméli, hogy valamilyen állami támogatást (is) igénybe tud venni tanulmányai finanszírozásához, megélhetéséhez, s ez az érték szinte teljesen megegyezik az eddigi legalacsonyabb tavalyyal (26,1 %). A támogatásban reménykedők egynegyede (22,1 %) nem tudta megjósolni, hogy pontosan mekkora támogatást vár az államtól. Azok a hallgatók, akik forintosítani tudták válaszaikat, átlagosan 19453 Ft állami támogatást szeretne havonta igénybe venni, ami minden eddiginél magasabb összegű elvárást jelent. Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy az átlagértéket erőteljesen felfelé húzza néhány magasabb érték, hiszen a támogatásra számító és annak összegét megbecsülni is tudó hallgatók majdnem fele legfeljebb 10000 Ft-os értéket jelzett.

A tervezett állami támogatás	2006.	2007.	2008.
Max. 10000 Ft (%)	29,0	43,8	35,6
10-20000 Ft (%)	11,6	20,5	21,7
20000 Ft felett (%)	8,2	10,8	20,6
Még nem tudja (%)	51,2	24,9	22,1
Átlagérték (Ft)	13249	14207	19453
Szórás (Ft)	9772	9885	18125

40. táblázat: A remélt állami támogatás havi összege a támogatást igénybe venni kívánók körében

Az előző évtől eltérően (de az azt megelőző éveknél megfelelően) azt találtuk, hogy a nők reménykednek magasabb állami támogatási összegben, ugyanakkor némi eltérés karok szerint is van. A legmagasabb összegeket a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karra, illetve a Villamosmérnöki és Informatikai Karra felvettek remélik. A Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar hallgatói valószínűleg az átlagosnál alacsonyabb otthoni támogatás egyfajta kompenzálását remélik a magasabb állami támogatástól.

Az állami támogatás igénybevételéről beszámolóik majdnem háromnegyede konkrétan is megjelölte, milyen támogatási formákat kíván igénybe venni. A legtöbben egyfajta támogatási módot jelöltek meg – az állami támogatást kérni szándékozók több mint négyötöde, 85,6 %-a –, de akadtak, akik már a tanév elején többféle megoldásban gondolkodtak. Hangsúlyoznunk kell, hogy ennél a kérdésnél a hallgatóknak saját maguknak kellett nevesíteniük az állami támogatási formákat, ami – miután a kérdésre a tanév elején került sor – bizonyára sokak választát behatárolta. Nem véletlen tehát, hogy összességében a hallgatók jóval kisebb aránya jelezte, hogy igénybe kíván venni különböző ösztöndíjakat, mint ahogy azt a valós arányok alapján feltételezhetnénk, ez sok esetben valószínűleg a tájékoztatatlanság számlájára is írható. Ugyancsak szerepe lehet azonban ebben annak, hogy az állami támogatások igénybevétele a legtöbb esetben nem igényel tudatos döntést (bizonyos jól meghatározott esetekben – pl. megfelelő szociális helyzet, tanulmányi eredmény – lényegében automatikusan jár), ezért ezzel kapcsolatban a hallgatók kevésbé tájékozódnak.

A kari hallgatói képviselők által odaítélt rendszeres szociális támogatásban jelenleg a hallgatók 10-30 %-a részesül, ezt a támogatási formát a válaszadóknak ennél kisebb köre nevesítette, de még így is a leggyakrabban említett támogatási forma. Ismételten jelentősen nőtt azoknak a hallgatóknak az aránya, akik tanulmányi ösztöndíjra számítanak az állami támogatások között. Megjegyzendő, hogy tanulmányaik első félévében a hallgatók nem részesülhetnek tanulmányi ösztöndíjban, csak alaptámogatásban.

Támogatási forma	Várhatóan a hallgatók hány %-a fogja igényelni				
	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Tanulmányi ösztöndíj	30,4	25,3	39,9	10,1	25,9
Rendszeres szociális támogatás, alaptámogatás	9,9	15,8	17,0	19,2	23,6
Bursa Hungarica ösztöndíj	8,1	8,5	13,4	19,0	20,4
Szociális támogatás + Tanulmányi ösztöndíj	5,6	7,2			
Lakhatási támogatás	4,5	4,7	3,6	1,7	2,0
Bursa Hungarica ösztöndíj + Tanulmányi ösztöndíj	1,3	1,2			
Jegyzettámogatás			4,2	0,8	–
Esélyt a Tanulásra támogatás	1,4	0,4	–	–	–
Köztársasági ösztöndíj	0,3	0,3	0,2	0,3	0,5
Egyéb (pl. családi pótlék, árvaellátás, egyéb ösztöndíj)	–	–	8,0	10,1	13,8

41. táblázat: Az állami támogatást igénybe venni szándékozó hallgatók állami támogatás iránti igénye (%)

Diákhitel

Köztudott, hogy vannak olyan rétegek, melyek éppen a felmerülő költségek nagysága miatt nem tudnak a felsőoktatásban részt venni. A diákhitel rendszer hazai kialakításáért kardoskodók elsősorban az alacsonyabb jövedelmű háztartásokban élő középiskolások felsőoktatásban való részvételi esélyeinek növelésével, azaz az esélyegyenlőség növelésével érveltek. Mára empirikus kutatások igazolták, hogy a költségek diákhitel segítségével történő átütetése ezen rétegek tanulói részéről nem támaszt pótlólagos keresletet a felsőoktatás iránt. A továbbtanulási döntés hitelfelvételre alapozása és a már a felsőoktatásban tanulók hitelfelvételi döntése két különálló döntés.¹³

¹³ Varga J., Medgyesi M., Tóth I. Gy. (2005): A hallgatói hitel iránti kereslet elemzése. Budapesti Corvinus Egyetem, TÁRKI Rt., Diákhitel Rt. Budapest.

A diákhitellel kapcsolatban már a tanulmányaik kezdetén kiforrottabb álláspontjuk lehet a hallgatóknak. A hitelfelvétel iránti igényt 2002 óta mérjük és ez alapján elmondhatjuk, hogy a tanulmányaik során diákhitelt igénybe venni kívánók aránya közel állandó, kismértékben csökken (2005-ben 15,9 %, 2007-ben 11,7 %, idén 9,2 %). A hitelt igényelni szándékozóknak kevesebb mint 2 %-a nem döntötte még el, mekkora összeget kíván havonta felvenni, ami egyértelműen jelzi a diákhitellel kapcsolatos tájékozottságot, ezzel ellentétben azonban az, hogy többen is olyan összeget jeleztek, amely az államilag finanszírozott támogatott résztvevők számára választható összegekkel nem egyezik meg.¹⁴

A felvenni kívánt hitelösszeg	
max 20000 Ft (%)	34,7
20-30000 Ft (%)	28,2
30000 Ft felett(%)	33,0
Még nem tudja (%)	1,4
Átlagérték (Ft)	29636
Szórás (Ft)	11199

42. táblázat: A felvenni szándékozott hitelösszeg a Diákhitelt igénybe venni kívánók körében

A felvenni szándékozott összegekben kari szinten nincs jelentős eltérés, bár terveik szerint nem minden kar hallgatói élnek ugyanolyan eséllyel a hitelfelvétel lehetőségével. Az átlagosnál ritkábban jelezték hitelfelvételi igényüket a Természettudományi, az Építészmérnöki, valamint az Építőmérnöki Karon tanulmányaikat megkezdők. Miután a család jövedelmére vonatkozó adatok jelen felmérésben nem állnak rendelkezésre, adataink alapján nem tudjuk megmondani, hogy a diákhitel-felvétel plusz bevételi forrást, vagy az alacsonyabb szülői támogatás kompenzálását jelenti majd a hitelt felvevő hallgatók számára, ráadásul a tanulmányok kezdetén a hallgatók egy része bizonyára nincs még tisztában várható bevételei pontos mértékével és szerkezetével.

Munkajövedelem

2008-ban a hallgatók 27,6 %-a jelezte, hogy munkavégzésből származó jövedelemből is finanszírozni kívánja tanulmányait, ami megfelel a tavalyi évben tapasztalt aránynak (26,3 %). Jóllehet a munkajövedelemre számítók egy része nem tudta megmondani, hogy nagyjából havonta milyen összeg várható ebből a forrásból, összességében a hallgatók 26,7 %-ától (a munkajövedelmi forrást megjelölők 97,0 %-ától) kaptunk becslést az összegre vonatkozóan is. A munkából származó jövedelemösszeg erősen szór, hiszen a legalacsonyabb havi 5000 Ft-os érték mellett havi 250 ezer Ft-os értéket is találtunk, igaz, nem ez a kirívóan magas érték volt a jellemző, a válaszolók kétharmada legfeljebb 35 ezer Ft-ot remél ebből a forrásból. Ezúttal is azt találtuk, hogy a költségtérítéssel rendelkező hallgatók jóval magasabb munkajövedelemről tettek említést, a karok közül pedig a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar hallgatói jelezték magasabb értékeket. A két nem közötti eltérés elhanyagolható.

Az elérni kívánt munkajövedelem	2006.	2007.	2008.
Max. 20000 Ft (%)	42,6	45,1	49,7
20-50000 Ft (%)	32,6	36,4	33,1
50000 Ft felett (%)	9,0	14,7	14,3
Még nem tudja (%)	15,8	3,8	3,0
Átlagérték (Ft)	34155	36163	35140
Szórás (Ft)	37271	37715	34900

43. táblázat: A hallgatók által munkával megszerezni kívánt havi jövedelem a munkát végezni kívánók körében

¹⁴ A Diákhitel választható összegéről a 2008/2009. tanévre vonatkozóan.
[<http://www.diakhitel.hu/mekkora-osszeg-erd.php>] letöltve: 2009. május 30.

Bevételszerkezet

Az alábbi táblázatban összefoglalóan jeleztük azt, hogy tanulmányaik finanszírozásában a hallgatók tervei szerint milyen források játszanak majd szerepet. Míg a szülői támogatás szerepe minden karon jelentős, a diákhitel és a munkavégzésből származó jövedelem igénybevétele karonként igen eltérő.

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Családi támogatás	79,3	80,9	83,1	73,7	80,5	81,0	78,5	80,3	79,2
Állami támogatás	33,3	20,9	30,6	18,6	27,6	26,7	27,5	30,4	27,1
Diákhitel	7,6	3,7	6,1	9,7	13,6	0,9	11,2	12,3	9,2
Munkajövedelem	34,2	20,9	26,9	33,7	27,8	21,6	30,5	21,3	27,6

44. táblázat: A különböző bevételi, támogatási formákat igénybe venni kívánók aránya karonként (%)

A tanulmányok finanszírozásának egészére nézve a hallgatók több mint egytizede nem adott becslést, azaz a fenti források egyikét sem jelölte meg. A hallgatók több mint egyharmada tervei szerint csak családi támogatásra alapozza tanulmányait, közel egyhatedük családi és állami támogatásra, további egyhatedük pedig a családi támogatás és a munka kombinációjára. A családi támogatás és a hitel együttesen és kizárólagosan 2,8 %-uk válaszában szerepelt, míg bő egytized az aránya azoknak, akik a családi támogatás mellett többféle támogatást is igénybe vennének, olyanok azonban kevesen vannak, akik mind a négy támogatási/finanszírozási forrást megjelölték. A hallgatók alig 7 %-a tartozik abba a csoportba, amelyik a szülőktől nem remél támogatást, csupán más forrásra alapozza a tanulmányok finanszírozását, mindennapi megélhetését.

Finanszírozási kombinációk	
Kizárólag családi támogatás	36,5
Családi+állami támogatás	14,7
Családi támogatás+diákhitel	2,8
Családi támogatás+munkajövedelem	14,6
Családi támogatás+több más jövedelem együtt	10,6
Nincs családi támogatás	6,9
Nem jelölt semmit	13,9

45. táblázat: A tanulmányok finanszírozásának tervezése (%)

7.2. A hallgatók várható lakhatási helyzete

A hallgatók 38,5 %-a jelezte azt, hogy előreláthatólag kollégiumban szeretne lakni tanulmányai ideje alatt, amely valamivel alacsonyabb igényt jelent, mint az előző évben megfigyelt 40,3 % (csökkenő tendenciát mutat az utolsó négy év adatai a kollégiumi lakhatással kapcsolatban).

Lakóhely típusa	
Kollégiumban	38,5
Szülőknél	32,2
Albérletben	18,3
Saját lakásban	8,2
Rokonoknál	2,0
Egyéb	0,8

46. táblázat: A hallgatók megoszlása várható lakóhelyük szerint 1. (%)

	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
Albérlet	20,1	14,0	17,2	19,5	24,0	14,2	20,8	16,1	18,3
Kollégium	40,9	37,1	43,4	25,7	35,5	42,5	39,1	45,4	38,5
Együtt	61,0	51,1	60,6	45,2	59,5	56,7	59,9	61,5	56,8

47. táblázat: A hallgatók megoszlása várható lakóhelyük szerint 2. (%)

Az állam által legalább részben (kollégiumi normatíva vagy lakhatási támogatás segítségével) finanszírozott kollégium és albérlet iránti igények együttes aránya a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a legalacsonyabb – az előző évekhez hasonlóan, ahol egyébként is a karok közül a legnagyobb a budapestiek aránya. A kollégiumot igénylők karon belüli aránya a Villamosmérnöki és Informatikai Karon, a Gépészmérnöki Karon és az Építőmérnöki Karon a legmagasabb.

A diákok 12,1 %-a jelezte, hogy előreláthatólag bejáró lesz, s ez az érték a két évvel ezelőtti felmérés értékével egyezik meg. A bejáró hallgatók átlagosan 33,4 km távolságra laknak (szórás: 30,7 km) Budapesttől. A legtöbb bejáró az Építőmérnöki (16,8 %), valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon (18,0 %), a legkevesebb pedig a Természettudományi Karon (9,6 %) várható. A bejárók 2008. évi kari szintű arányai teljesen eltérnek a 2007. évi arányoktól, amit legjobban az mutat, hogy a legkisebb és legnagyobb aránnyal rendelkező karok éppen fordítva helyezkedtek el.

8. Pályaorientáció

8.1. A pályaválasztás időpontja, kényszerű pályaválasztók

A 2008-ban felvettek 6,2 %-a jelezte, hogy nem az általa leginkább óhajtott szakon folytatja felsőfokú tanulmányait, azaz nem első helyen jelölte meg a jelenlegi szakot, szakterületet. Miután a kérdés a pályaválasztásra, annak tágabb értelmezésére irányult, nyilvánvalóan ennél magasabb azoknak az aránya, akik nem az adott intézményt és/vagy kart jelölték meg az adott helyen, ezért az ezt a választ bejelölőket valóban kényszerű pályaválasztóknak tekinthetjük, olyanoknak, akik az eredeti elképzeléseikhez képest a szakválasztásban, vagy esetleg a szakirány megválasztásában is kompromisszumot voltak kénytelenek kötni.

A pályaválasztás időpontjával kapcsolatos kérdésünket az előző évben bevezetett átalakítással együtt jelentettük meg, amiatt, hogy a BME Nyíltnap helyét, szerepét pontosabban megismerjük a felvettek jelentkezésében.

Az adatok alapján megállapítható, hogy a középiskola 12. évfolyamának megkezdéséig több mint fele már dönt a pályaválasztásával kapcsolatban. Ha ehhez hozzávesszük a máshova jelentkezőket és a a BME Nyíltnap előtt a 12. évfolyamon döntőket (9,8 %), akkor kijelenthető, hogy a felvettek egynegyedét lehet meggyőzni az egyetem pályaválasztást segítő rendezvényén.

Pályaválasztás időpontja	2007.	2008.
A középiskola 10. osztály megkezdéséig	31,2	30,9
A középiskola 12. osztály megkezdéséig	25,5	27,9
A középiskola 12. osztály őszi félévében, a BME Nyílt Nap előtt	11,4	9,8
A középiskola 12. osztályban a BME Nyílt Napot követően	10,8	11,7
Közvetlenül a jelentkezési határidő lejártá előtt	13,3	13,5
Nem ezt jelölték meg első helyen	7,7	6,2

48. táblázat: A hallgatók megoszlása a pályaválasztás időpontja szerint (%)

Ugyanezt karonként vizsgálva megállapítható, hogy míg az Építészmérnöki Kar válaszadói körében nem volt, aki nem a jelenlegi szakot/szakterületet jelölte meg első helyen, addig a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon, valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon a felvettek több mint egytizedét jellemzi ez. (A kényszerű pályaválasztáshoz kapcsolódik a hatodik – Konkurencia analízis – fejezet.)

Megfigyelhető, hogy az Építészmérnöki Karon tanulók körében dől el a legkorábban a pályaválasztás, mivel több mint felük már a 10. évfolyam elkezdéséig dönt. Megállapítható, hogy a Gazdaság-és Társadalomtudományi Karon nemcsak a kényszerű pályaválasztók, hanem a viszonylag késői pályaválasztók, a középiskola utolsó évében döntők is többen vannak.

8.2. A pályaválasztást befolyásoló információk

A BME-re való jelentkezést meghatározó szempontok

A „Miért jelentkeztl a Műegyetem jelenlegi szakára?” kérdésre a válaszadók hét szempontot osztályozhattak négyfokozatú skálán (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos). A korábbi évek értékeihez nagymértékben hasonló válaszokat és értékeket kaptunk idén is: a leggyakrabban az értékes, a munkaerőpiacon jól hasznosítható diploma és az adott szakma, tudományág iránti érdeklődés motiválta a hallgatókat. A hasonló képzést nyújtó egyetemekkel összevetve is értékesnek mutatkozik a BME-n található képzés, hiszen a hallgatók 83,6%-a ezt a szempontot is mérlegelte döntésekor, s a négyfokú skála értékei alapján elmondható, hogy az összevetés a BME-re nézve kedvező eredménnyel zárult.

Szempontok	Átlag	Szórás	A hallgatók hány %-át befolyásolta
Értekes, és a későbbiben jól hasznosítható diplomát szerezhetek	3,76	0,54	97,4%
Az adott tudományág, szakma iránti érdeklődés vonzott az egyetemre	3,54	0,69	91,3%
A választott szak a BME-n a legszínvonalasabb	3,46	0,81	83,6%
Az intézmény Budapesten található	2,88	1,02	86,2%
Rokonaim, tanárain, barátaim javasolták	2,60	0,96	73,9%
Elsősorban nem ide szerettem volna jönni, de ide vettek fel	1,77	1,14	28,7%
Az adott szakterületen a BME indított BSc képzést	1,75	1,01	30,4%

49. táblázat: A Műegyetem választását meghatározó tényezők

Az *Elsősorban nem ide szerettem volna jönni, de ide vettek fel* kategória a hallgatók 28,7 %-át befolyásolta, ez az arány évről-évre hasonló értéket mutat, azonban érdemes megemlíteni, hogy az érintettek közel kétharmada (63,9 %) a *legkevésbé fontos* osztályzatot adta ennek a szempontnak. *Az adott szakterületen a BME indított BSc képzést* válasszal kapcsolatban a már említett BSc hallgatókra irányuló vizsgálat ugyancsak arra az eredményre jutott, hogy a BSc képzési szint önmagában keveseket motivált a jelentkezéskor, ennél jóval fontosabb volt a szak/szakirány és az intézmény megválasztása.

Az egyes karok a hallgatók motivációi alapján csak igen kis mértékben mutatnak különbséget. Ebben az évben is megmaradt az a jellemző, hogy a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon figyelhető meg leginkább, hogy többen magas értékeket adtak annak a szempontnak (azaz befolyásoló szempontként értékelték azt), hogy bár elsősorban nem ide jelentkeztek, ide vették fel őket, s számukra az átlagosnál fontosabb volt az is, hogy az intézmény Budapesten található. A Villamosmérnöki és Informatikai, valamint az Építészmérnöki Kar hallgatói egyrészt nagy elvárásokkal vannak a BME felé, hiszen őket befolyásolta leginkább az, hogy az általuk választott szak itt a legszínvonalasabb.

Információs csatornák

A pályaválasztók eléréséhez használt eszközök hatásosságát a korábbi évek ötfokozatú skálájával ellentétben a válaszadók az utóbbi 5 évben négyfokozatú skálán (1-legkevésbé befolyásolt, 4-leginkább befolyásolt) osztályozhattak, a skálaértékek átranzformálásával azonban az értékek idősorosan is vizsgálhatók. Az információs csatornák közé felvettük a BME által készített kiadványokat és működtetett honlapot (www.erdekelabme.hu), hogy ezekkel kapcsolatban is megismerjük a felvettek véleményét.

Információforrás	2001. ^(a)	2002. ^(a)	2003. ^(a)	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.		
								Átlag	Szórás	A hallgatók hány %-át befolyásolta
Országos Felvételi Tájékoztató	3,13	3,18	3,28	3,06	3,05	2,89	2,89	2,94	1,02	74,5%
Nyílt Nap	2,68	2,82	2,93	2,83	2,80	2,96	2,92	3,01	1,05	62,9%
Család, barátok	2,73	2,84	2,90	2,65	2,78	2,68	2,75	2,85	0,99	74,0%
BME kiadvány	2,87	3,12	3,10	2,73	2,61	2,58	2,60	2,51	1,07	37,7%
Egyetemi internetes oldalak	2,26	2,62	2,66	2,47	2,47	2,42	2,50	2,64	0,99	67,8%
Középiskolai tanár	2,26	2,17	2,35	2,15	2,23	2,25	2,35	2,41	1,08	56,3%
Educatio rendezvény			1,63	1,64	1,46	1,72	1,78	1,94	1,11	28,2%
Egyenes út az egyetemre kiadvány						1,94	1,95	1,96	0,95	39,0%
www.felvi.hu						2,83	2,88	3,01	1,04	73,6%
Felvételi Kalauz								2,35	1,12	41,7%
BME Tájékoztató Nap								2,14	1,18	26,8%
www.erdekelabme.hu honlap								1,45	0,80	21,1%
Média	1,35	1,45	1,87							
Támpont Iroda	1,60	1,26	1,30							
Egyéb		3,00	1,27							

(a) A 2001-2003-ban kapott válaszokat négyfokozatú skálára normáltuk.

50. táblázat: A pályaválasztás során felhasznált információforrások és hasznosságuk

Az Educatio rendezvényt, a BME Tájékoztató Napot és a saját felvételizést segítő honlapunkat leszámítva a választható információforrások mindegyike a hallgatók több mint 40 %-át befolyásolta, de a legnépszerűbb kiadvány továbbra is az Országos Felvételi Tájékoztató. Nemcsak sokan nézik meg, hanem a döntésben játszott szerepét is igen erősen értékelik azok, akik használták. Bár az egyetemi Nyílt Nap és a www.felvi.hu honlap befolyásoló ereje valamelyest megelőzi azt, de ez utóbbiak hatásosságát rontja az, hogy a hallgatók valamivel kisebb részéhez tudott csak eljutni.

A hallgatók egyetemen szembeni elvárásai

A hallgatók 10 általunk megadott szempont esetében jelezheték, hogy azok mennyire fontosak számukra egyetemi tanulmányaik során. A négyfokozatú skálaértékek (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos) átlagai alig térnek el a megelőző három év eredményeitől, a sorrendben pedig a tavalyi évhez képest egyetlen változás történt, hogy a *Segítség a tanulmányaikkal küszködő hallgatóknak* fontossága (a szempont átlagának emelkedése miatt) megelőzte *Nyelvtanulási lehetőség*-et. Néhány szempont esetében (pl. a könnyen megszerezhető tudás, a segítség a tanulmányaikkal küszködő hallgatóknak és az elmélet központú képzés) nagyobb arányban fordult elő, hogy a hallgatók – megfelelő ismeretek és tapasztalatok hiányában – nem tudták értékelni azokat.

Szempontok	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	
					Átlag	Szórás
Gyakorlatban jól használható, korszerű ismereteket tanuljak	3,74	3,67	3,79	3,76	3,79	0,48
Nagytudású, jó oktatók	3,63	3,45	3,70	3,70	3,75	0,48
Humánus légkör, jó oktató-hallgató kapcsolat	3,41	2,95	3,47	3,44	3,44	0,72
Jó hallgatói közösség, jó társaság	3,33	3,18	3,38	3,39	3,38	0,76
Megfelelő infrastrukturális háttér (könyvtár, számítógép, műszer)	3,34	3,23	3,43	3,28	3,29	0,75
Jól átlátható tanulmányi szabályok, követelmények	3,14	2,78	3,23	3,14	3,19	0,83
Segítség a tanulmányaikkal küszködő hallgatóknak	2,93	2,25	2,90	2,97	3,08	0,88
Nyelvtanulási lehetőség	2,90	2,84	3,02	3,02	3,02	0,91
Könnyen megszerezhető tudás	2,64	2,17	2,85	2,78	2,83	1,00
Elméletközpontú képzés	2,19	1,81	2,35	2,17	2,20	0,89

51. táblázat: A hallgatók egyetemmel szembeni elvárásai

A karonkénti elemzésből megállapítható, hogy a jó légkör iránti igény nagyon fontos a Építészmérnöki Karon tanulóknak (3,59), míg az elméletközpontú képzés (2,33) szempontjából az Építőmérnöki Karra felvettek vannak a legnagyobb elvárással. A nyelvtanulási lehetőségeket és a könnyű elvégezhetőséget a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar hallgatói értékelték a leginkább fontosnak.

9. A hallgatók információval való ellátottsága

9.1. Kitől várnak segítséget a hallgatók?

Az idén is sor került annak felmérésére, hogy a frissen felvett hallgatók honnan várnak segítséget tanulmányaik alatt. Az előző évi kérdőívhez képest azt módosítottuk, hogy kihagytuk a *Magántanár* választási lehetőséget. Az alábbi táblázatban láthatóak a hallgatók által adott pontok (1-es pontszámot kaptak azok, akikről a legkevésbé, 4-es pontszámot kaptak azok, akikről a leginkább várnak segítséget a hallgatók).

Prioritás	Személy/szervezet	Átlag	Szórás
1	Évfolyamtársak	3,50	0,69
2	Felsőbb évesek, mentor-gárda, senior-gárda	3,21	0,80
3	Barát, család	2,99	0,98
4	Oktatók	2,80	0,82
5	A kari hallgatók képviselői (Kari Hallgatói Önkormányzat)	2,67	0,83
6	Egyetemi pszichológiai és tanulmányi tanácsadó iroda (Támpont Iroda)	2,64	0,85

52. táblázat: Tanulmányok során jelentkező problémákkal felkeresendő személyek, szervezetek

A sorrend és az adott pontok átlagai tavaly óta szinte alig változtak, csak a kari hallgatói képviselők és a felsőbb évesek felé irányuló bizalom nőtt egy kicsit, és hasonló arányban csökkent a barátokba vetett bizalom mértéke.

9.2. Rendelkezésre álló és hiányzó információk

A felvett hallgatóknak idén is osztályozniuk kellett, hogy milyen információk vannak a birtokukban az egyetemmel kapcsolatban. Az 1-es pontszám jelentette azt, hogy kevés információt, a 3-as, hogy pont elegendő információt, az 5-ös, hogy túl sok információt kaptak az adott témában.

Téma	Átlag	Szórás	Hallgatók hány %-át érdekelte
Egyetem történelme, presztízse	3,03	0,94	87,9
Közösségi élet	2,93	1,04	93,5
Egyetem működése, felépítése	2,80	0,95	92,5
Ösztöndíjak	2,58	0,99	93,7
Hallgatói Önkormányzat	2,55	1,00	87,6
Támpont Iroda	2,52	1,03	87,5
Egyetemi szolgáltatások	2,42	1,01	93,6
Diákközpont	2,42	1,00	87,8

53. táblázat: A hallgatók információval való ellátottsága

Általánosságban elmondható, hogy a hallgatók nagy részét érdeklí az összes felsorolt téma. A rendelkezésükre álló információkat az elégségesnél némileg kevesebbnak tartják. Különösen igaz ez az egyetem különböző szervezeti egységei által nyújtott szolgáltatásokra, illetve magukra a szolgáltató intézményekre (Támpont Iroda, Diákközpont). A hallgatók saját tájékozottságukkal az egyetem presztízse, a közösségi élet, illetve az egyetem felépítése és működése témakörében a legelégedettebbek.

A felvetteket idén ismét megkérdeztük az általuk használt információs csatornákról külön méghozzá úgy, hogy négyfokozatú skálán pontozniuk kellett a megadott információs csatornák használatának gyakoriságát. Az 1-es pontszám jelentette azt, hogy ritkán használják, a 4-es, hogy mindig használják az adott információs csatornát.

Információs csatorna	Átlag	Szórás	Hallgatók hány %-a válaszolt
Internetes portálok	3,56	0,73	91,2
TV, rádió	2,83	1,03	87,9
E-mail listák	2,51	1,13	80,8
Napilapok, hetilapok	2,35	1,01	81,5
Ingyenes hírújság	2,00	0,98	78,2
Plakátok, hirdetőtáblák	1,98	0,89	80,6
Szórólapok	1,78	0,83	77,5
Fényújság	1,46	0,75	65,9

54. táblázat: A hallgatók által használt információs csatornák

A felvettek a legfontosabb, legjelentősebb és leggyakrabban használt információs csatornáit az internetes portálok, mivel a felvettek válaszainak magas pontátlaga mellett a legalacsonyabb szórás és a legmagasabb válaszadási hajlandóság is ehhez a lehetőséghez tartozik. Ezt az információs csatornát az elektronikus médiumok követik (TV, rádió). A szórólap, mint információs csatorna alacsony értéke (1,78) meglepő, mivel a reklámozás egyik leggyakoribb módja, és így információátadási szerepe nagy. A karoként vizsgálat kismértékű megoszlási különbségeket mutat, azt érdemes kiemelni, hogy a széleskörű ismeretes ellátottsággal rendelkező karok hallgatói esetén az internetes portálok használata – a vártak megfelelően – az átlagnál is gyakoribb.

A pályaválasztástól a beiratkozás pillanatáig számtalan információforrás, fórum (Nyílt Nap, gólyatábor, internetes oldalak, Felvételi Kalauz, Csatlakozó kiadvány stb.) áll a hallgatók rendelkezésére, amelyből a felsőfokú tanulmányokkal, az egyetemista létel kapcsolatos

információk megszerezhetők. Ennek ellenére a felmérés pillanatában még sem teljes körűek a felvettek információi. Éppen ezért a gólyáknak most is lehetőséget biztosítottunk arra, hogy nyitott formában leírják, bemutassák azokat a területeket, amelyekről nem rendelkeznek információval, de a tanulmányaik gördülékenyebb elkezdéséhez szükségesnek érzékelik azokat.

Elmondható, hogy az elmúlt négy évben a felvettek egyre magabiztosabbá váltak, évről-évre kevesebben jeleznek számunkra igényelt, de meg nem kapott információkat. Az igényelt információk köre három csoportba osztható. A legtöbben most is az oktatási szakmai anyagokkal, a tárgyfelvétellel, az oktatási adminisztrációs rendszerrel (Neptun rendszer) kapcsolatos információkat hiányolják, melyhez szorosan kapcsolódnak a tankönyvek, jegyzetek, tanzerek beszerzésére vonatkozó megjegyzések. Ehhez a csoporthoz sorolhatók a felvételi és beiratkozás során pontos információt, határidő és teendő listát igénylők is. Ezt az ösztöndíjak, támogatások (beleértve a kollégiumi elhelyezést és a lakhatási támogatást is) igénylésének lehetősége, valamint a várható kiadásokra, a megélhetés költségeire vonatkozó információk csoportja követi. A harmadik csoport az egyetemi szolgáltatásokra (étkezés, sport, nyelvtanulás, szabadidő) és az egyetemi hallgatói létbe való beilleszkedést segítő információkra (közlekedés, kari élet) vonatkozik.

A felvettektől az egyetem által biztosítandó információk felmérése miatt rákérdeztünk az igényelt szolgáltatásokra nyitott kérdés formájában. A válaszok feldolgozása során összegyűlt, igényelt szolgáltatások elég széleskörűek, és több esetben szolgáltatásként nehezen értelmezhetőek (pl.: ösztöndíj) voltak. A feldolgozható válaszok alapján a válaszolók legalább egynegyede által említett, legfontosabb igényelt szolgáltatások: a sportolási lehetőségek (uszoda, edzőterem), az informatikai infrastruktúra (internetes kapcsolat, wifi, számítógép) biztosítása, a könyvtár és az étkezési lehetőségek (büfé, menza, étterem) biztosítása. Emellett még kiemelhető, hogy a hallgatók részére nyújtandó tanácsadás, információadás iránt is jelentős igény van, mivel a Támpont Irodát és a Hallgatói Önkormányzatot együtt a válaszolók közel 10 %-a megemlítette, továbbá több olyan igényt is felsoroltak, amelyekhez tartozó kapcsolattartás ezen szervezetek feladata (pl.: külföldi ösztöndíj, ösztöndíj, egyéb támogatás).

9.3. Csatlakozó kiadvánnyal kapcsolatos vélemények

A felvett hallgatóktól az idén ismét külön rákérdeztünk a felvettekre részére készített egyetemi kiadvány használhatóságára, a kiadványról alkotott véleményre, azonban ezt csak két kérdés erejéig tettük az előző felméréstől eltérően.

Első kérdésben a Csatlakozó kiadványból elolvasásának %-os mértékére kérdeztünk rá a kérdőívet kitöltőknél.

Csatlakozóból kiadványból elolvasta a kiadvány ...	
0-25 %-át	14,1
25-40 %-át	16,2
41-60 %-át	23,0
61-80 %-át	13,8
81-99 %-át	22,0
100 %-át	11,0

55. táblázat: A hallgatók megoszlása a Csatlakozó kiadványból elolvasott mennyiség szerint (%)

Megállapítható, hogy a felvettek majdnem egyharmada végigolvasta a kiadványt, és egyharmaduk elolvasta a kiadvány legalább 40 %-át. ami jó aránynak tekinthető, figyelembe véve, hogy a kiadvány széleskörű információkat tartalmaz, amely nem érint minden hallgatót. A kar és nem szerinti megoszlásban jelentős eltérés nincs.

A felvettektől begyűjtöttük a kiadvány különböző szempontok szerinti értékelését ötfokozatú skálán, ahol 1-es pontszám jelentette azt, hogy nem jó, nem hasznos, esetleg rossz, az 5-ös, hogy nagyon jó nagyon hasznos a kiadvány az adott szempont szerint.

Szempont	Átlag	Szórás	Hallgatók hány %-a értékelte
Csatlakozó designja	3,77	0,93	94,8
Csatlakozó tartalma	4,33	0,79	94,1
Csatlakozó minősége	4,27	0,82	94,2
Csatlakozó felépítése	4,11	0,84	94,1
Csatlakozó felhasználhatósága	4,20	0,85	93,8
Csatlakozó érthetősége	4,19	0,86	93,8
Csatlakozó , mint kiadvány összességében	4,20	0,72	93,7

56. táblázat: A hallgatók információval való ellátottsága

A felvett hallgatók a kiadvány tartalmát (4,33) és minőségét (4,27) tartják a legjobbnak, és a designjával kapcsolatban adták a legalacsonyabb átlagpontot (3,77). Ezek ismeretében megállapítható, hogy a felvettek alapvetően jónak tartják a kiadványt, de úgy gondolják, hogy lehet még javítani rajta megjelenésben.

10. A hallgatók jövőbeli tervei

10.1. Elképzelések a választott pályáról

2008-ban tanulmányaikat megkezdők körében továbbnőtt a kétciklusú képzéssel kapcsolatos alapvető információk ismerete, bár a hallgatók 1,7 %-a még továbbra sem tudja, mi is a kétciklusú képzési rendszer második szintje, az MSc képzés. A többiek elsősorú többsége viszont nemcsak tudja, mit jelent az MSc képzés, hanem maga is részt kíván venni ebben a képzésben a BSc szint elvégzése után.

Amennyiben az általam választott szakon a későbbiekben MSc képzés indul...	2005.	2006.	2007.	2008.
...az MSc képzést is el kívánom végezni.	61,5	89,2	91,6	92,0
...azon nem kívánok részt venni, csak a szakon indított BSc képzést szeretném befejezni.	1,8	2,9	2,0	2,3
Nem tudom, hogy mi az az MSc képzés.	15,9	3,2	2,2	1,7
Az általam választott szakon nincs kétszintű képzés.	20,8	4,7	4,2	4,0

57. táblázat: A kétciklusú képzéssel kapcsolatos ismeretek és tervek (%)

Bár az egyes karok között – leszámítva az Építésmérnöki Kart – nincs számottevő különbség a részvételi szándékokban, annyi azonban látszik, hogy a Természettudományi Karon tanulók kívánnak legmagasabb arányban (97,4 %) részt venni majd a mesterképzésben.

A korábbi évekhez hasonlóan a válaszadók 2008-ban is kiválaszhatták azt a munkakört, amelyet a végzés után leginkább szeretnének betölteni. Az adatok a korábbi évekhez képest

csak kismértékben változtak: a legnépszerűbb továbbra is a tervező-fejlesztő foglalkozás, amely a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar hallgatóin kívül minden karon a legnépszerűbbnek tekinthető. Az elsőéves hallgatók elképzelései teljesen megegyeznek a már végzett hallgatók esetében ténylegesen megvalósult munkakörök arányával, hiszen a már végzettek esetében is a legmagasabb tervező-fejlesztő foglalkozás, amit általában a kivitelező, gyártó, üzemeltető munkakörök követnek, és e két foglalkozási terület együttes aránya meghaladja a kétharmadot.¹⁵

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Tervező-fejlesztő	59,9	62,3	57,7	56,7	58,3
Kivitelező, gyártó, üzemeltető	19,7	20,3	20,6	18,4	16,3
Közgazdasági, pénzügyi	5,3	6,6	6,2	7,7	9,9
Kereskedelmi, üzletkötői	5,2	4,7	7,0	7,9	7,4
Oktató-kutató	5,9	5,4	5,4	5,0	4,7
Egyéb	4,0	0,7	3,1	4,3	3,4

58. táblázat: A hallgatók megoszlása a szimpatikus foglalkozási területek szerint (%)

A második legszívesebben választott foglalkozási terület a kivitelező, gyártó, üzemeltető munkakör, amely főleg az Építőmérnöki és a Közlekedésmérnöki Karon tanulók körében a legnépszerűbb, de egyik karon sem veszi át a vezető helyet. Az előző évhez hasonlóan oktató-kutató munkakörök a Természettudományi (39,8%), valamint a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon (23,6%) tanulók körében népszerűbbek. A Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon tanulók végzettségéből következően közülük 42,7% a *Közgazdasági, pénzügyi*, továbbá 30,1% a *Kereskedelmi, üzletkötői* területen szeretne elhelyezkedni.

Az *Egyéb* területet megjelölők szövegesen is bemutathatták leendő foglalkozásukat, amelyet a többségük meg is tett. Az ebben a kategóriában megadott foglalkozásuk közül *Vállalkozó* és *Média, szórakoztatóipar* megjelölés szerepelt nagyobb arányban.

10.2. Nemzetközi tanulmányi célú mobilitás

A hallgatók több mint felének (54,3%) jelenlegi elképzelései között szerepel a külföldi tanulás az egyetemi évek alatt, amely a nyitott nemzetközi felsőoktatási tér adta lehetőségek későbbi kihasználására utal. Bár korábbi évekből származó egyetemi szintű adatunk nincs erre vonatkozóan, a jelenlegi érintettség ennél jóval alacsonyabb.

Külföldi tanulást tervez	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
	43,2	64,2	54,2	63,6	42,6	71,1	60,5	48,8	54,3

59. táblázat: Külföldi tanulást tervező hallgatók aránya (%)

A különböző karokon tanulók közül az Építészmérnöki, a Gazdaság- és Társadalomtudományi, valamint a Természettudományi Kar hallgatói ambicionálják leginkább a külföldi tanulást.

¹⁵ Szabó I. (2008): A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem friss diplomásainak elhelyezkedési esélyei – Felmérés a BME-n 2006-ban végzettek körében és a 2004-ben végzettek utókövetése, 63. táblázat.

11. Életmód, szenvedélyek

11.1. A hallgatók sportolási szokásai

A 2008-ban felvettek sportolási szokásai nem térnek el jelentősen a korábbi években felmértől. A soha nem sportoló hallgatók aránya 5,1 %, mely az elmúlt tíz év eredményeit tekintve a második legmagasabb.

Nem sportolóok aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
	2,5	3,6	6,7	3,0	4,8	3,4	2,9	3,2	4,2	5,1

60. táblázat: A soha nem sportoló hallgatók aránya (%)

Sportolás gyakorisága	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Naponta	19,8	21,5	17,9	18,8	19,7	22,0
Heti 1-2 alkalommal	50,8	54,4	57,7	56,2	53,5	52,6
Havonta vagy ritkábban	24,6	20,7	21,5	21,8	22,6	20,3
Soha	4,8	3,4	2,9	3,2	4,2	5,1

61. táblázat: A hallgatók megoszlása a sportolás gyakorisága szerint (%)

2007-hez hasonlóan most is jelentős eltérés állapítható meg a férfiak és nők sportolási kedve között, a férfiak körében jelentősen magasabb a naponta, míg a nők körében a havonta vagy ritkábban sportolók aránya.

2008-ban a naponta testmozgást végzők aránya a Villamosmérnöki és Informatikai Karon (25,2 %) a legmagasabb. A legkevésbé aktívak az Építésmérnöki Kar hallgatói, mivel itt a hallgatók több mint egyharmada havonta vagy annál ritkábban sportol. Érdekesség, hogy a soha nem sportolók aránya az Építőmérnöki Karon a legmagasabb (6,7 %).

A legnépszerűbb „alapsportágak” a labdarúgás, a kerékpározás, a futás, és az úszás, amelyeket a válaszolók több mint egynegyede megjelölt. A válaszolók több, mint 100 sportágat jelöltek meg, amelyek közül alig 10 éri el az 5 %-os érintettségi szintet.

A versenyszerűen sportolók aránya az elmúlt évhez képest 16,7 %-ról 14,4 %-ra csökkent, a legtöbb versenyszerűen sportoló hallgatót felsoroltató sportok sorrendben: a labdarúgás, a kosárlabda, a kézilabda. Egy évvel korábban ugyanezen sportágak szerepeltek az első három helyen.

11.2. A hallgatók alkoholfogyasztási szokásai

Az alkoholfogyasztási szokásokat vizsgálva elmondható, hogy az alkoholt soha nem fogyasztó hallgatók aránya 2003 óta folyamatosan csökkent: arányuk az elmúlt tíz évben most a második legalacsonyabb 10,4 %. 2002-es adatok szerint a 25 év alatti lakossághoz képest az egyetemre felvett hallgatók körében jóval alacsonyabb az absztinensek száma (a magyar populációban az alkoholt soha nem fogyasztók aránya 34,5 %).¹⁶

Alkoholt nem fogyasztók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
	20,7	22,2	14,5	15,0	21,3	17,1	14,3	11,0	10,1	10,4

62. táblázat: Alkoholt soha nem fogyasztó hallgatók aránya (%)

¹⁶ Lásd. Magyar Pénztárszövetség honlapja (2003) A HUNGAROSTUDY2002 felmérés statisztikai összefoglalása. [http://www.advernet.hu/tarhely/mpszov/HTML/statbook_2002.htm] letöltve: 2009. május 30.

Az alkoholt fogyasztók aránya az elmúlt évhez képest a hetente vagy gyakrabban fogyasztók aránya nőtt, ezzel együtt természetesen az ennél ritkábban alkoholt fogyasztók aránya csökkent. Az Ifjúság 2004 felmérés adataihoz viszonyítva a legalább heti rendszerességgel alkoholt fogyasztók aránya magasabb a Műegyetemen, mint a 15-29 éves populáció egészében (15 %), s magasabb, mint a diplomás fiatalok körében (18 %), ami bizonyára a diákéletmód következménye.¹⁷

Alkoholfogyasztás gyakorisága	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Naponta	1,0	0,7	0,4	0,8	1,4
Heti 1-2 alkalommal	28,2	32,2	30,9	35,8	33,6
Havonta vagy ritkábban	53,7	52,8	57,7	53,3	54,6
Soha	17,1	14,3	11,0	10,1	10,4

63. táblázat: A hallgatók megoszlása az alkoholfogyasztás gyakorisága szerint (%)

A férfiak közel 40 %-a heti egy-két alkalommal fogyaszt alkoholt, míg a nőknek csak 22,1 %-a, akikre inkább jellemző a havonkénti vagy ritkább alkoholfogyasztás (a nők közel kétharmada fogyaszt alkoholt ilyen rendszerességgel).

Az alkoholt nem fogyasztók aránya az Építőmérnöki Kar, a Gépészmérnöki Kar, valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar hallgatói körében a legalacsonyabb és a Természettudományi Karon a legmagasabb.

11.3. A hallgatók dohányzási szokásai

Egy 2002-es hazai vizsgálat szerint a 18 és 25 év közötti népesség 31,4 %-a dohányzik.¹⁸ Az Ifjúság 2004 15-29 évesekre reprezentatív mintájában pedig 40 % volt a dohányzó fiatalok aránya. Ebben a tekintetben az egyetemre felvett hallgatók egészségesebben élnek. Az egész magyar népességben a szakközépiskolai érettségivel rendelkezők 17,1 %-a, a gimnáziumi érettségivel rendelkezők 10,8 % dohányzik. Ez a főiskolai illetve egyetemi végzettségűek körében csak 9,7 %.¹⁹

Összességében elmondható, hogy a Műegyetemre felvett hallgatók között a dohányzók részaránya az elmúlt 10 évben a 2007-ben felvettek esetén volt a legalacsonyabb (22 %), ami most kismértékben megemelkedett, és a 2004. évi értékhez közelít.

Dohányzók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
	27,9	25,2	29,3	25,4	22,8	24,8	23,2	22,7	22	23,8

64. táblázat: A dohányzó hallgatók aránya (%)

Dohányzás gyakorisága	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Naponta	9,8	7,5	8,0	7,3	7,8
Heti 1-2 alkalommal	6,4	5,8	4,4	5,0	6,4
Havonta vagy ritkábban	8,6	9,9	10,3	9,7	9,6
Soha	75,2	76,8	77,3	78,0	76,2

65. táblázat: A hallgatók megoszlása a dohányzás gyakorisága szerint (%)

¹⁷ Ifjúság 2004 gyorsjelentés

¹⁸ Lásd. Magyar Pénztárszövetség honlapja (2003) A HUNGAROSTUDY2002 felmérés statisztikai összefoglalása. [http://www.advernet.hu/tarhely/mpszov/HTML/statbook_2002.htm] letöltve: 2009. május 30.

¹⁹ Csoboth Cs. (2006): Dohányzás összefüggése az életminőséggel a magyar lakosság körében. In: Kopp M., Kovács M. E. (szerk.) A magyar népesség életminősége az ezredfordulón. Semmelweis Kiadó, Budapest, pp. 195-203.

A dohányzás tekintetében a két nem között csak kismértékű különbség mutatható ki, a nők körében népszerűbb a dohányzás, de alacsonyabb a naponta dohányzók aránya.

A Gépészmérnöki, a Közlekedésmérnöki, valamint a Villamosmérnöki és Informatikai Karon dohányoznak a legkisebb arányban (19,6 %), míg a dohányzók részaránya az Építőmérnöki, valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon a legmagasabb (29,7 %, illetve 29,1 %) és a hallgatók közül is itt dohányoznak legtöbben napi szinten (11,6 %).

11.4. A hallgatók kábítószer fogyasztási szokásai

Arra a kérdésre, hogy kipróbált-e már kábítószer, a Műegyetemre felvett nők 8,4 %-a és a férfiak 9,0 %-a válaszolt igennel, összességében a hallgatók 8,8 %-a kipróbált már valamilyen tudatmódosító szert. Ezek alapján kijelenthető, hogy a felvett hallgatók bevallott drogfogyasztása az előző évhez képest kismértékben csökkent.

Kábítószer kipróbálók aránya	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
	9,8	8,5	14,5	7,5	9,6	7,2	8,2	8,6	9,3	8,8

66. táblázat: A kábítószer kipróbáló hallgatók aránya (%)

2002-es adatok szerint a magyar 18 és 25 év közötti lakosság 6,9 %-a próbált már ki, illetve használ valamilyen drogot.²⁰ Az Ifjúság 2000 és 2004 adatai szerint kb. egytizedre tehető a drogot már kipróbált fiatalok aránya.

A kábítószer kipróbálók közül szinte mindenki havonta vagy ritkábban fogyaszt drogot.

Kábítószer fogyasztás gyakorisága	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Naponta	6,4	1,8	–	2,3	–
Heti egy-két alkalommal	6,4	7,1	16,8	2,3	2,6
Havonta vagy ritkábban	87,2	91,1	83,2	95,4	97,4

67. táblázat: A kábítószer fogyasztás gyakorisága a kábítószer már kipróbáltak körében (%)

Drogfogyasztás szempontjából legveszélyeztetettebbek az Építészmérnöki Kar (a kábítószer kipróbálók aránya 12,9 %), illetve a Természettudományi Kar (13,8 %) hallgatói. A kipróbálók aránya a Közlekedésmérnöki (4,6 %) és az Építészmérnöki Kar (5,0 %) hallgatói között a legalacsonyabb.

Az egyes egészségmagatartási módok egymáshoz való viszonya is érdekes. A tudományos megfigyeléseknek megfelelően a dohányzás és a kábítószer használat korrelálunk egymással.²¹ Kutatásunkban bináris logisztikus regresszió segítségével sikerült igazolnunk, hogy a sport protektív faktorként viselkedik a dohányzás és kábítószer fogyasztással szemben, azonban az alkoholfogyasztással szemben nem. A dohányzás és kábítószer fogyasztás, illetve a sportolás ezen eredményének érvényességét külföldi kutatások is alátámasztották már.²²

²⁰ Lásd. Magyar Pénztárszövetség honlapja (2003) A HUNGAROSTUDY2002 felmérés statisztikai összefoglalása. [http://www.advernet.hu/tarhely/mpszov/HTML/statbook_2002.htm] letöltve: 2009. május 30.

²¹ Reed, M. B., Wang, R., Shillington, A. M., Clapp, J. D., Lange, J. E. (2007): The relationship between alcohol use and cigarette smoking in a sample of undergraduate college students. *Addictive Behaviors*, p. 32, pp. 449–464.

²² Hedman, L., Bjerg-Backlund, A., Perzanowskic, M., Sundberg, S., Ronmark, E. (2007): Factors related to tobacco use among teenagers. *Respiratory Medicine*, p. 101, pp. 496–502.

1. számú melléklet: Átfogó statisztikák

Sorrend	Intézmény neve	Jelentkezők száma					
		2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1.	Eötvös Loránd Tudományegyetem	17720	17938	17299	14593	10426	9187
2.	Debreceni Egyetem	9296	10786	9821	9020	7551	7229
3.	Szegedi Tudományegyetem	11559	12086	10323	10003	7624	6843
4.	Pécsi Tudományegyetem	11734	12081	11765	10885	8437	6509
5.	Budapesti Corvinus Egyetem	7510	8258	8234	7356	6121	6091
6.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	6097	5855	5783	5495	5534	5458
7.	Budapesti Gazdasági Főiskola	11473	10024	8508	6911	5966	5245
8.	Semmelweis Egyetem	4262	4810	4961	4879	4310	3678
9.	Miskolci Egyetem	5080	5504	4157	4039	3627	3165
10.	Szent István Egyetem	10079	n.a.	3985	3629	2991	3049
11.	Pannon Egyetem (volt Veszprémi Egyetem)	3297	4316	4271	3534	2934	2850
12.	Budapesti Műszaki Főiskola	5120	5522	4479	3561	3643	2801
13.	Széchenyi István Egyetem	3489	5459	4088	3769	3071	2528
14.	Nyugat-Magyarországi Egyetem	4709	4663	n.a.	3506	2848	3362

m1. táblázat: A legnépszerűbb intézmények az összes képzési formára, első helyre beadott jelentkezések alapján²³

Sorrend	Intézmény neve	Jelentkezők száma					
		2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1.	Eötvös Loránd Tudományegyetem	11642	11931	11262	10157	7808	7134
2.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	4846	4714	4774	4797	5113	4886
3.	Debreceni Egyetem	5428	6176	6063	5876	5393	4866
4.	Budapesti Corvinus Egyetem	4908	5618	5745	5134	4883	4856
5.	Szegedi Tudományegyetem	6098	6663	6387	6176	5400	4552
6.	Pécsi Tudományegyetem	4270	6001	6171	5915	5072	4025
7.	Budapesti Gazdasági Főiskola	7786	6625	5983	4585	4184	3718
8.	Semmelweis Egyetem	2180	2839	3068	3548	3285	2757
9.	Nyugat-Magyarországi Egyetem	1656	1682	n.a.	1759	1683	1920
10.	Miskolci Egyetem	2020	2490	2151	2371	2400	1798
11.	Széchenyi István Egyetem	1935	2933	2130	2135	2043	1660
12.	Budapesti Műszaki Főiskola	2675	3221	2632	2145	2289	1656
13.	Szent István Egyetem	3425	3077	1938	2163	1951	1652
14.	Pannon Egyetem (volt Veszprémi Egyetem)	2240	2763	2543	2199	1974	1565

m2. táblázat: A legnépszerűbb intézmények nappali alapképzésre és egységes, osztatlan képzésre, első helyre beadott jelentkezések alapján²⁴

²³ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Népszerű intézmények” című gyűjtése alapján.
[http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=24&hir_id=10563] Letöltve: 2009. május 30.

²⁴ Az Országos Felsőoktatási Információs Központ „Népszerű intézmények” című gyűjtése alapján.
[http://www.felvi.hu/index.ofi?mfa_id=24&hir_id=10563] Letöltve: 2009. május 30.

Kar	Szak	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
BME-ÉPK	építészmérnöki (osztatlan) ^(a)	262	251	246	252	242	243	229	243	241	205	167	176
BME-ÉPK	építészmérnöki (BSc)											68	71
BME-ÉMK	^(b)	262	251	246	252	242	243	229	243	241			
BME-ÉMK	építőmérnöki (BSc) ^(c)	49	44	42	43	24	20	24	20	25	311	362	419
BME-GTK	műszaki menedzser (BSc) ^(b)	64	106	128	125	120	125	126	146	132	118	101	209
BME-GTK	gazdálkodási és menedzsment (BA) ^(d)						85	95	75	85	97	80	258
BME-GTK	alkalmazott közgazdaságtan (BA)											20	7
BME-GPK	energetikai mérnöki (BSc) ^(e)					13	14	26	30	48			
BME-GPK	^(f)	70	40	41	41	14	6	37	10	11	62	80	91
BME-GPK	gépészmérnöki (BSc) ^(b)	403	356	291	322	304	304	289	323	293	346		
BME-GPK	^(g)	68	100	103	106	97	102	159	134	154	51	346	386
BME-GPK	ipari termék- és forma-tervező mérnöki (BSc) ^(b)			62	64	60	60	60	58	60	67	79	61
BME-GPK	mechatronikai mérnöki (BSc)										67	47	118
BME-KSK	közlekedésmérnöki (BSc) ^(h)	299	307	303	299	285	281	285	290	272	283	295	310
BME-TTK	fizika (BSc) ⁽ⁱ⁾	49	34	45	45	47	44	44	49	60	76	44	70
BME-TTK	matematika (BSc) ^(j)		30	20	21	25	25	25	25	25	52	26	69
BME-VBK	biomérnöki (BSc) ^(b)	101	115	115	101	96	98	95	107	98	89	102	106
BME-VBK	környezetmérnöki (BSc) ^(b)				45	49	49	56	54	50	51	54	76
BME-VBK	vegyészmérnöki (BSc) ^(b)	118	113	113	105	103	97	92	95	100	93	106	139
BME-VIK	mérnök-informatikus (BSc) ^(k)	242	307	360	359	457	425	446	471	466	419	414	477
BME-VIK	villamosmérnöki (BSc) ^(b)	499	486	477	429	413	438	401	410	406	398	411	451
Egyetemi szintű képzés összesen:		2370	2450	2495	2492	2532	2596	2567	2696	2656	2676		
Főiskolai szintű képzés összesen:		138	140	144	147	111	108	196	144	165	51		
Osztatlan képzés összesen:												167	
Bachelor szintű képzés összesen:												2779	
Összesen:		2508	2590	2639	2639	2643	2704	2763	2840	2821	2727	2946	

(a) 2006 előtt az osztatlan, egységes szak helyett még 5 éves egyetemi szak indultak azonos elnevezéssel.

(b) 2005 előtt a BSc alapszak helyett még 5 éves egyetemi szak indult azonos elnevezéssel.

(c) 2005. előtt földmérő és térinformatikai (egyetemi) szak indult

(d) 2005. előtt közgazdász (egyetemi) szak gazdálkodási szakon indult

(e) 2005. előtt energetikai (egyetemi) szak indult

(f) 2005. előtt energetikai (főiskolai) szak indult

(g) 2006. előtt gépészmérnöki (főiskolai) szak indult

(h) 2006 előtt a BSc alapszak helyett még 5 éves egyetemi szak indult azonos elnevezéssel.

(i) 2006. előtt mérnök-fizikus (egyetemi) szak indult

(j) 2006. előtt matematikus (egyetemi) szak indult

(k) 2005. előtt műszaki informatikai (egyetemi) szak indult

m3. táblázat: Államilag finanszírozott nappali alapképzésre felvett hallgatói létszám a BME-n (1994-2007.)²⁵

²⁵ Minden évben a BME Oktatási Igazgatósága állítja össze.

2. számú melléklet: Kérdőív

Kedves Válaszadó!

Köszönjük, hogy ezen kérdőív kitöltésével segíted munkánkat! Kérünk, hogy töltsd ki kérdőívünket a www.sc.bme.hu/felvettek2008 oldalon, vagy – az anonimitás biztosításának érdekében a feladó feltüntetése nélkül – a kitöltött kérdőívet a borítékban található díjmentes válaszborítékban küldd vissza részünkre!

Kérünk, hogy a kitöltés során a több válaszlehetőséget felkínáló kérdések esetében a rád leginkább jellemző, vagy az általad leginkább jellemzőnek tartott egy választ jelöld be a hozzá tartozó négyzet beikszelésével.

I. Alapadatok (2008. augusztus 1-jén)

1. Nemed:		☐ férfi	☐ nő
2. Születési év:		☐ ☐ ☐ ☐	Érettségid éve: ☐ ☐ ☐ ☐
3. A BME melyik karára és szakára vettek fel?		Kar:..... Szak:.....	
Milyen finanszírozási formára vettek fel?		☐ államilag finanszírozott	☐ költségterítéses
4. Állandó lakóhelyed:		☐ Magyarország	☐ Külföld:
Ha Magyarország, akkor		☐ Budapest	☐ megye
A település formája szerint:		☐ főváros	☐ megyei jogú város
		☐ egyéb város	☐ község
Lakóhelyed megegyezik a szüleidével?		☐ igen	☐ nem
5. Szüleid legmagasabb iskolai végzettsége? (Csak egy-egy választ jelölhetsz meg!)			
Édesanyád			Édesapád
☐	műszaki felsőfokú végzettség		☐
☐	gazdasági felsőfokú végzettség		☐
☐	egyéb felsőfokú végzettség		☐
☐	technikusi végzettség		☐
☐	érettségi		☐
☐	szakmunkás végzettség		☐
☐	8 általános		☐
6. Szüleid jelenlegi foglalkozása? (Csak egy-egy választ jelölhetsz meg!)			
Édesanyád			Édesapád
☐	szellemi munkakörben vezető beosztású alkalmazott		☐
☐	szellemi munkakörben alkalmazott		☐
☐	fizikai munkakörben vezető beosztású alkalmazott		☐
☐	fizikai munkakörben alkalmazott		☐
☐	cégtulajdonos/vállalkozó		☐
☐	nyugdíjas		☐
☐	regisztrált munkanélküli		☐
☐	egyéb okból nem dolgozik		☐

II. Végzettséggel, felvétellel kapcsolatos adatok (2008. augusztus 1-jén)

7. Jelenlegi legmagasabb végzettséged:		☐ gimnáziumi érettségi	☐ szakközépiskolai érettségi
		☐ technikus végzettség	☐ felsőfokú végzettség
8. a) Melyik középiskolában végeztél?			
Iskola neve:			
Székhelye:			
8. b) Ha felsőfokú végzettséggel rendelkezel, akkor melyik felsőfokú intézményben végeztél?			
Iskola neve:			
Székhelye:			
9. Mekkora pontszámmal vettek fel a BME-re?			
10. Hányadik alkalommal felvételizel?			
11. Sorold fel azokat az intézményeket és szakokat, ahová 2008-ban beadad a jelentkezési lapodat!			
<i>Intézmény</i>		<i>Szak</i>	
1. helyen:
2. helyen:
3. helyen:
4. helyen:
Ha jelentkezési lapodat 4-nél több helyre adtad be, hányadik helyen jelölted meg jelenlegi szakodat? ☐			
12. Jártál érettségi előkészítő tanfolyamra? ☐ nem jártam ☐ igen, a BME szervezésében ☐ igen, más szervezésében			
13. Nyelvvizsgáid és szintjei			
Egy adott nyelvből csak a C-típusú (vagy azzal egyenértékű) legmagasabb fokozatú nyelvvizsgádat add meg!			
..... nyelvből:	☐ alapfok	☐ középfok	☐ felsőfok
..... nyelvből:	☐ alapfok	☐ középfok	☐ felsőfok
..... nyelvből:	☐ alapfok	☐ középfok	☐ felsőfok
14. Középiskolai éveid alatt tanultál-e külföldön? ☐ igen, hónapig ☐ nem			
15. Osztályozd informatikai ismereteidet négyfokozatú skálán! (1-elégtelen, 4-kiváló)			
☐	irodai alkalmazások (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő, előadás-tervező)	☐	hardver ismeretek
☐	egyéb szakmai szoftverek	☐	internet böngésző, levelező program ismerete
		☐	programozási ismeretek
Saját számítógéppel:		☐ rendelkezem	☐ nem rendelkezem
Otthoni Internet eléréssel		☐ rendelkezem	☐ nem rendelkezem
Otthoni nyomtatóval		☐ rendelkezem	☐ nem rendelkezem
Mire használod az internetet? (Több választ is megjelölhetsz!)			
Információgyűjtésre		Kapcsolattartásra	
☐	portálok látogatása	☐	e-mailezés, levelezés
☐	honlapok böngészése	☐	chatelés
☐	szórakozásra	☐	fórumokon használata
☐	vásárlásra	☐	közösségépítő oldalak

III. Pályaorientáció, jövőbeli tervek

16. Mikor határoztad el, hogy ezt a pályát választod? (Csak egy választ jelölhetsz meg!)	
☐ 10. osztály megkezdéséig	☐ 12. osztály őszi félévében, a BME Nyílt Nap előtt
☐ 12. osztály megkezdéséig	☐ 12. osztályban, a BME Nyílt Napot követően
☐ nem ezt jelöltem meg első helyen	☐ a jelentkezési határidő lejártá előtti egy hónapban

17. Miért jelentkeztél a Műegyetem jelenlegi szakára?**Osztályozd négyfokozatú skálán az egyes szempontokat! (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos) Azokat a szempontokat, amelyek nem befolyásoltak, hagyd üresen!**

☐ a választott szak a BME-n a legszínvonalasabb	☐ az intézmény Budapesten található
☐ az adott szakterületen csak a BME indított BSc képzést	☐ értékes és jól hasznosítható diplomát szerezhetek
☐ elsőként nem ide szerettem volna jönni, de ide vettek fel	☐ rokonaim, tanárain, barátaim javasolták
☐ az adott tudományág, szakma iránti érdeklődés vonzott az egyetemre	

18. Pályaválasztásod során melyek voltak a leghasznosabb információforrások?**Osztályozd az egyes információforrásokat négyfokozatú skálán! (1-legkevésbé befolyásolt, 4-leginkább befolyásolt) Azokat az információforrásokat, amelyeket nem használtad, hagyd üresen!**

☐ a BME internetes oldalai	☐ BME Nyílt Nap	☐ BME kiadvány
☐ Országos Felvételi Tájékoztató	☐ középiskolai tanár	☐ család, barátok
☐ www.erdekelabme.hu honlap	☐ BME Tájékoztató Nap	☐ Felvételi Kalauz
☐ „Egyenes út az egyetemre” kiadvány	☐ www.felvi.hu honlap	☐ Educatio rendezvény

19. Az alábbi, egyetemi képzéssel kapcsolatos szempontok közül melyik mennyire fontos számodra?**Osztályozd négyfokozatú skálán az egyes szempontok fontosságát! (1-legkevésbé fontos, 4-leginkább fontos) Azon szempontok elé, amelyekről nem tudsz semmit, tegyél X-et!**

☐ nagy tudású, jó oktatók	☐ segítség a tanulmányaikkal küszködő hallgatóknak
☐ nyelvtanulási lehetőség	☐ megfelelő infrastrukturális háttér (könyvtár, számítógép, stb.)
☐ könnyen megszerezhető tudás	☐ jól átlátható tanulmányi szabályok, követelmények
☐ elméletközpontú képzés	☐ humánus légkör, jó oktató-hallgató kapcsolat
☐ jó hallgatói közösség, jó társaság	☐ gyakorlatban jól használható, korszerű ismeretek

20. Amennyiben az általam választott szakon a későbbiekben MSc képzés indul, akkor ...:

☐ ...az MSc képzést is el kívánom végezni.	☐ ...az MSc képzésen nem kívánok részt venni.
☐ Nem tudom, hogy mi az az MSc képzés.	☐ Az általam választott szakon nincs kétszintű képzés.

21. Tervezed-e, hogy egyetemi éveid alatt külföldön is fogsz tanulni? igen nem**22. Milyen munkakörben helyezkednél el legszívesebben az egyetem után? (Csak egy választ jelölhetsz meg!)**

☐ tervező-fejlesztő	☐ kivitelező, gyártó, üzemeltető	☐ kereskedelmi, üzletkötői
☐ közgazdasági, pénzügyi	☐ oktató-kutató	☐ egyéb:.....

IV. Várható lakhatási és anyagi helyzet**23. Véleményed szerint átlagosan mekkora összegre lesz szükséged havi megélhetésedhez egyetemi tanulmányaid I. félévében! Ft/hó****24. Milyen módon tervezed finanszírozni tanulmányaidat?****Jelöld meg azokat a forrásokat, amelyeket tanulmányaid finanszírozásához biztosan fel fogsz használni! A használni kívánt források esetén becsüld meg a támogatás várható havi összegét!**

Családi támogatás:	☐	Ft/hó anyagi támogatásra számítok
	☐	Ft/hó értékű természetbeni támogatásra számítok
Állami és egyéb támogatások, ösztöndíjak:	☐	Biztosan részesülni fogok Ft/hó támogatásban
		Nevesítsd ezeket a támogatási formákat!

Diákhitel: Ft/hó felvételét tervezem**Munkajövedelem:** Ft/hó munkajövedelemhez szeretnék jutni**25. Előre láthatólag hol/kinél fogsz lakni egyetemi tanulmányaid során?**

☐ szüleimnél	☐ kollégiumban	☐ rokonoknál
☐ albérletben	☐ saját lakásban/házban	☐ egyéb, épsegid:.....

Budapesten laksz majd? igen nem, bejáró leszek km távolságból.

V. Igényelt információk, információkkal való ellátottság

26. Ha tanulmányaid során problémád lenne, melyik szervezethez/személyhez kívánsz fordulni segítségért? Osztályozd négyfokozatú skálán! (1-biztos nem fogok hozzájuk fordulni, 4-őket fogom elsőként megkeresni)			
☐ évfolyamtársak	☐ barát, család	☐ egyetemi oktatók, előadók	
☐ egyetemi tanácsadó iroda (Támpont Iroda)	☐ a kari hallgatói képviselők (Kari Hallgatói Önkormányzat)	☐ felsőbb évesek, mentor-gárda, senior-gárda	
27. Az alábbiak közül melyikről kaptál információt? Osztályozd ötfokozatú skálán! (1-kevés információt kaptam, 3-megfelelő mennyiségű információt kaptam, 5-túl sok információt kaptam) Amelyek nem érdekelnek, azokat, hagyd üresen!			
☐ egyetem történelme, presztízse	☐ egyetem működése, felépítése		
☐ hallgatók képviselő szervezet (Hallgatói Önkormányzat)	☐ a hallgatók oktatáson kívüli ügyeivel foglalkozó egyetemi szervezeti egység (Diákközpont)		
☐ egyetemi szolgáltatások (menzák, rendelő, könyvtár)	☐ egyetemi tanácsadó iroda (Támpont Iroda)		
☐ ösztöndíjak, szociális és egyéb pénzübeli támogatások	☐ közösségi élet, szabadidős lehetőségek		
28. A Csatlakozó kiadvány hány százalékát olvastad el?			
☐ 0-25 %	☐ 25-40 %	☐ 41-60 %	
☐ 61-80 %	☐ 81-99 %	☐ 100 %	
29. Milyennek értékeled a Csatlakozó ... Osztályozd ötfokozatú skálán! (1-nem jó, nem hasznos, rossz, 5-nagyon jó, nagyon hasznos)			
☐ ... designját?	☐ ... tartalmát?	☐ ... felépítését?	☐ ... felhasználhatóságát?
☐ ... minőségét?	☐ ... érthetőségét?	☐ ... mint kiadványt összességében?	
30. Melyek azok az információk, amiket nem kaptál meg, de szükségesnek érzed a tanulmányaid könnyebb elkezdéséhez?			
31. Milyen szolgáltatást vennél igénybe?			
32. Honnan szerzed az információidat általában? Osztályozd az egyes információs csatornákat négyfokozatú skálán! (1-ritkán használom, 4-mindig használom) Azokat az információs csatornákat, amelyeket nem használod, hagyd üresen!			
☐ ingyenes hírújságok	☐ TV, rádió	☐ szórólapok	☐ e-mail listák
☐ plakátok, hirdetőtáblák	☐ napilapok, hetilapok	☐ internetes portálok	☐ fényűjság

VI. Életmód és szenvedélyek

33. Milyen gyakran sportolsz?		☐ naponta	☐ heti egy-két alkalommal
		☐ havonta vagy ritkábban	☐ soha
Mit sportolsz? Sorold fel! Sportolsz-e versenyszerűen? ☐ igen, a sportot űzöm ☐ nem			
34. Milyen gyakran dohányzol?		☐ naponta	☐ heti egy-két alkalommal
		☐ havonta vagy ritkábban	☐ soha
35. Milyen gyakran fogyasztasz alkoholt?		☐ naponta	☐ heti egy-két alkalommal
		☐ havonta vagy ritkábban	☐ soha
36. Próbáltál már ki kábítószert?		☐ igen	☐ nem
Milyen gyakran fogyasztasz kábítószert?		☐ naponta	☐ hetente ☐ havonta vagy ritkábban

Támpont Iroda

A Támpont Iroda a BME Diákközpont tanulmányi tanácsadással, külföldi ösztöndíjakkal, érzék- és mozgásszervi fogyatékos hallgatók segítségével és juttatás-tértítési ügyekkel foglalkozó irodájának neve.

Célunk, hogy minél biztonságosabb környezetet teremtsünk a felvételizők és a hallgatók számára elsősorban a nekik szóló tájékoztatás rendszerének kialakításával és fenntartásával, másodsorban az egyéni problémahelyzetekben igénybe vehető segítségnyújtással, harmadsorban pedig ingyenes szolgáltatások működtetésével.

Mindezt az alábbi tevékenységek révén kívánjuk megvalósítani:

- egyéni tanácsadás tanulmányi ügyekben,
- az érvényben lévő egyetemi szabályzatok közérthető ismertetése,
- információ-szolgáltatás külföldi tanulmányi ösztöndíjakról, külföldi szakmai gyakorlatokról, nyári egyetemek programjairól,
- egyéni tanácsadás külföldi tanulmányok szervezéséhez,
- a sérült hallgatók esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos egyetemi feladatok organizációja (nyilvántartás, támogatások felhasználása, egyéni segítségnyújtás stb.),
- pszichológiai, életviteli tanácsadás,
- információ-szolgáltatás a Bursa Hungarica, az Esélyt a Tanulásra és a Köztestasági ösztöndíj kifizetéséről, valamint a Diákhitelről,
- juttatások-tértítések intézésben való közreműködés, a vonatkozó szabályzatok alapján,
- ingyenes albérlet, korrepetitor közvetítés, jegyzetbörze szolgáltatás,
- internetes oldal működtetése, állandó információs rovatokkal.

Kérdezz bátran, segítünk!

1111 Bp., Műegyetem rakpart 7-9., R épület, földszint
 Tel.: 1-463-3838 • Fax: 1-463-3869
 tampont@sc.bme.hu

www.tampont.bme.hu